

Illustrer : periodiek voor de alumni van de Universiteit Utrecht

<https://hdl.handle.net/1874/404261>

Kunstkenners

De kleur van naakt

Familierelaties

Onderzoek uit pure noodzaak

Amsterdam en omstreken

Een nieuw alumni-netwerk

Alumni-enquête
zie pagina 11

Alumni

Jan Veldhuis
neemt afscheid

'De universiteit is feestelijker geworden'

Kwartaalblad voor afgestudeerden van de Universiteit Utrecht • Nr 32 • september 2003 • Oplage 60.000 • www.alumni.uu.nl

Universiteit Utrecht

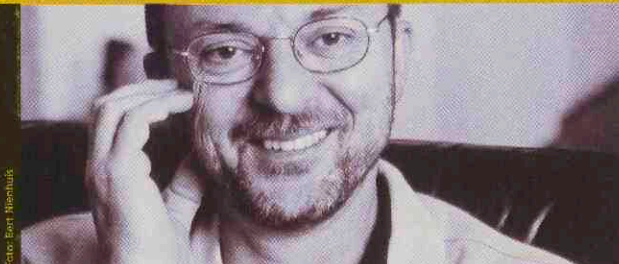

Foto: Bert Westhuis

Column Paul Schnabel

Andere dokters

In tien jaar tijd is het aantal eerstejaarsstudenten geneeskunde bijna verdubbeld. De numerus fixus ligt nu op 2850. Pas over tien jaar zullen we daar iets van merken, maar ook nog lang daarna zal er sprake zijn van een groot tekort aan artsen. In de minder leuke wijken van de grote steden neemt het aantal huisartsen nu al snel af en bij bijna de helft van de 27 medisch specialismen bestaan er capaciteitsproblemen. Dokters zijn steeds later klaar met hun opleiding – de gemiddelde leeftijd van registratie als huisarts en specialist ligt rond de 35 jaar. Jonge artsen zijn inmiddels in meerderheid vrouwen en de meeste van hen willen alleen in deeltijd werken. Daar komt nog bij dat juist in de komende jaren een grote uitstroom van 55-plussers wordt verwacht. Tegelijkertijd kan de geneeskunde steeds meer en groeit en vergrijsd de bevolking. De vraag naar medische zorg neemt dus ook toe.

We kunnen niet tot 2020 blijven zitten wachten. Staatssecretaris Ross van VWS stelde daarom begin dit jaar een commissie in met de onmogelijke naam 'implementatie opleidingscontinuüm en taakherschikking'. Vlak voor de vakantie hebben we tien stevige aanbevelingen gedaan. De medische basisopleiding kan niet veel korter, maar zou wel veel directer op de vervolgopleiding tot huisarts of specialist moeten aansluiten. Die opleidingen zouden meer artsen moeten toelaten en hoeven minder lang te duren dan nu. Na twee jaar moet het mogelijk zijn al als 'basisspecialist' aan de slag te gaan. Wie wil, kan zich daarna verder specialiseren, maar dat hoeft niet. Het moet ook mogelijk worden met een bachelor biologie of verpleegkunde over te stappen naar de masteropleiding geneeskunde. Tenslotte moeten enkele nieuwe beroepsgroepen – de nurse practitioner en de physician assistant – veel van het gewone medische werk zelfstandig kunnen uitvoeren.

De eerste reacties zijn positief, maar de list leidt natuurlijk wel tot een revolutie in de medische wereld. Ik ben benieuwd of dat zal lukken. Over vijf jaar moet het allemaal klaar zijn.

[Paul Schnabel, alumnus sociologie, directeur Sociaal en Cultureel Planbureau en universiteitshoogleraar]

Reageren? Illustrer.redactie@esc.uu.nl

5
De Alpensymfonie
Utrechtse studenten in het Concertgebouw

6
Jan Veldhuis

'De student onder grote druk? Ik lach erom.'

12
De kunstkenners
De conservator, de verzamelaar, de redacteur,
de veilingmeester

14
Familiërelaties
Nieuwe dilemma's in het onderzoek

24
Bas Haring
Boney M of de Beatles?

En verder:

Nieuws	4
Alumni-netwerk Amsterdam	9
De Leermeester: Blom over Hoekveld	10
De Sprong: waar moet dat water heen?	11
Alumni-enquête	11
Alumniservice	16
– Universiteitsfonds	16
– Algemeen	19
Generatie 2003	22
Publicaties	23
De zisprong van Mart Schellekens	24

Utrecht ontwikkelt nieuw promotietraject

Meer chemici door promoties in bedrijven

Verhoeven voor de skyline van Dow Chemical

Dick Verhoeven kwam het bericht over het Utrechtse promotietraject tegen via de interne nieuwsdienst van zijn bedrijf, chemiegigant Dow Chemical in Terneuzen. Onderzoek doen bij zijn eigen bedrijf en daarop promoveren in Utrecht: Hij was meteen geïnteresseerd.

Twaalf jaar geleden studeerde Dick Verhoeven af als chemisch-proceskundige in Eindhoven. Destijds al overwoog hij een promotie aan zijn studietijd vast te plakken. Maar omdat hij lang had gestudeerd – hij was via het hbo aan de universiteit terechtgekomen – koos hij toch voor een baan in de industrie.

Nu is hij bij Dow verantwoordelijk voor de technologie van de benzeen productiefabrieken. Hij gaat na welke problemen zich in het productieproces kunnen voordoen en zoekt uit hoe die opgelost kunnen worden. 'De afgelopen jaren heb ik me vooral beziggehouden met de katalysator in de hydrogenatie-unit', zegt hij. 'De levensduur daarvan was te kort. Onderzoek ernaar heeft al resultaat opgeleverd; door te variëren in bijvoorbeeld druk en temperatuur is die levensduur al verlengd. Maar het moet nog beter.'

Persoonlijke touch

Dat onderzoek – deels achter de rug, deels nog te verrichten – zou Verhoeven graag uitwerken tot een promotieonderzoek. Dow zit erom te springen, maar heeft 'zeer

zeker' geen belang bij een promotie, zegt Verhoeven. 'Dat is de persoonlijke touch in het geheel. Ik zou zelf graag promoveren.' Verhoeven meldde zich daarom meteen aan voor het promotietraject. Of het er inderdaad van komt, weet Verhoeven niet. 'Het is een interessante discussie of zulk direct toepassingsgericht onderzoek wetenschappelijk genoeg wordt gevonden. Ik weet niet hoe de universiteit daarover denkt', zegt hij. 'En het moet ook niet te veel tijd kosten. Van Dow zal het extra werk waarschijnlijk in mijn eigen tijd moeten. Het is een Amerikaans bedrijf waar een werkweek van meer dan veertig uur al heel gewoon is.'

'Van Dow Chemical moet ik het werk in mijn eigen tijd doen.'

Beter inzetbaar

Een wisselwerking tussen het genereren van kennis en de toepassing ervan, dat is een van de bedoelingen van het nieuwe promotietraject 'Applied Sciences' dat de faculteit Scheikunde heeft ontwikkeld samen met het bedrijfsleven. Door daarbij te mikken op mensen die al in de chemische industrie werken, komt meteen een andere belangrijke doelstelling binnen bereik: bijdragen aan de bestrijding van het dreigende tekort aan hoog opgeleide scheikundigen. 'De behoefte aan chemici is vele malen groter dan het aantal eerstejaars dat nog scheikunde gaat studeren', zegt directeur Peter Noordervliet van de Vereniging van de Nederlandse Chemische Industrie (VNCI). 'Daarom werken we eraan om mbo'ers bij te scholen tot hbo-niveau en hbo'ers tot academisch niveau, met behulp van allerlei combinaties van leren en werken. Het laten promoveren van academici sluit daarbij aan.' Inmiddels hebben zich vier scheikundigen voor het traject aangemeld.

Volgens de VNCI worden academisch opgeleide chemici op deze manier nog beter inzetbaar in hun eigen bedrijf. Bovendien hoopt de vereniging dat ook academici met een

niet-chemische opleiding zich melden. Daardoor zou niet alleen de kwaliteit van de beschikbare chemici omhoog gaan, maar ook hun aantal – en daar is het de VNCI vooral om te doen. En waarom uitgerekend met Utrecht wordt samengewerkt? Noordervliet: 'Dat is toch een van de beste universiteiten op het gebied van de chemie.'

Randgebieden

In Utrecht ziet men de nieuwe stroom promovendi graag komen. De scheikundefaculteit wil al langer het vakgebied verbreden, bijvoorbeeld door middel van een masterprogramma met management- en maatschappijvakken. Dat programma past in de graduate school Applied Sciences die de faculteit wil opzetten en waar ook het nieuwe promotietraject onderdeel van wordt. 'Het één versterkt het ander', zegt prof. dr. Gerard van Koten, die in Utrecht aan de wieg van het traject stond. 'Die zij-instroom van promovendi met ervaring in de industrie kan ook als gastdocent in het masteronderwijs ingezet worden.' Van Koten hoopt met het nieuwe traject ook promovendi binnen te halen die de randen van de chemie opzoeken. 'We zullen regelmatig hoogleraren recht of economie als promotor inzetten. Dat biedt ons de gelegenheid een verbreding te bewerkstelligen; de maatschappelijke kant komt zo bij ons binnen. Juist op de randgebieden kan ik me veel interessant onderzoek voorstellen.'

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Maria Hijman, Universitair Strategisch Programma, m.hijman@usp.uu.nl, 030-253 4313

[Hanne Obbink]

Kantoorwoningen

De provincie Utrecht gaat het nijpende kamertekort aanpakken door studenten te huisvesten in leegstaande kantoorpanden. De provincie stelt een team samen dat ervoor moet zorgen dat leegstaande panden uiterlijk in 2006 geschikt zijn voor bewoning. De gemeente Utrecht, de universiteit en de Stichting Sociale Huisvesting (SSH) zijn gevraagd voor dit zogeheten aanjaagteam. Het team krijgt 82.000 euro en vanaf deze zomer twee jaar de tijd om kantoorpanden te inventariseren die in aanmerking komen als woonruimte. Harry Vos van de SSH verwacht dat er op deze wijze jaarlijks enkele honderden studenten gehuisvest kunnen worden.

't Hooft Akademihoogleraar

De Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (KNAW) heeft dit jaar voor het eerst vijf 'Akademihoogleraren' geselecteerd, waaronder de Utrechtse nobelprijswinnaar prof. dr. Gerard 't Hooft. Als Akademihoogleraar kan hij zich geheel wijden aan onderzoek en de begeleiding van jonge onderzoekers. Akademihoogleraren worden door de KNAW vrijgesteld van bestuurlijke verplichtingen. De KNAW financiert het salaris van de Akademihoogleraar en een onderzoeksbudget per Akademihoogleraar (samen 200.000 euro). Het Akademihooglerarschap wordt voor vijf jaar toegekend, met de mogelijkheid tot verlenging.

Nullustrum Utrecht School of Economics

Vanaf dinsdag 21 tot en met donderdag 23 oktober wordt de Utrecht School of Economics (USE) officieel geopend. Deze opening gaat gepaard met oraties van vijf hoogleraren die in het studiejaar 2002-2003 in dienst zijn gekomen:

- prof. dr. Brigitte Unger (leerstool economie i.h.b. economie van de publieke sector)
- prof. dr. Rob Alessie (leerstool econometrie)
- prof. dr. Harry Garretsen (leerstool economie in het bijzonder internationale economie)
- prof. dr. Clemens Kool (leerstool financiering en financiële markten) en
- prof. dr. Hans Schenk (leerstool economie i.h.b. organisatie)

Extreem weer

De afgelopen zomer zuchtte Europa wekenlang onder extreme hitte. Is dat een toevallige gril van de natuur of een teken van het veranderend klimaat? Hoe groot is de kans op extreme warmte? Hoe verandert die kans als het klimaat verder opwarmt? Het Centrum voor Klimaatonderzoek (CKO) geeft binnenkort antwoord op deze vragen. Het CKO is een samenwerkingsverband tussen het Instituut voor Marien en Atmosferisch onderzoek Utrecht (IMAU) van de Universiteit Utrecht, het KNMI en het RIVM. Met behulp van een van de grootste computers in Europa, heeft het CKO de afgelopen drie maanden ruim zestig simulaties gemaakt van het klimaat over het tijdvak 1940-2080.

Voor dit enorme project 'Simulatie van extreme weersomstandigheden; nu en in de toekomst' is gebruik gemaakt van een modern klimaatmodel uit de Verenigde Staten. Het project is uniek: niet eerder is zo'n groot aantal realisaties van het klimaat berekend om uitspraken te kunnen doen over zeldzame, extreme gebeurtenissen en veranderingen in een warmer klimaat in de nabije toekomst.

Uitkomsten van het project zijn te vinden op:
www.knmi.nl/onderzoek/CKO/ChallengeMonitoring.html

Afscheid rugbycoach Johan Broers

De Utrechtse rugbystudenten hebben afscheid genomen van hun coach Johan Broers die na ruim twintig jaar met pensioen gaat. Zijn gezondheid laat het niet meer toe om nog langer in weer en wind langs de lijn te staan. De Amsterdamse coach laat zijn clubs in Utrecht met moeite los.

Begin jaren tachtig zaten de Utrechtse rugbystudenten zonder trainer. Ze zochten Johan Broers aan en die wilde het wel 'even' proberen. Na ruim twintig jaar kijkt Broers terug op veel sportieve ups & downs. Hij noemt de promoties en degradaties van de heren van Utrechtse Studenten Rugby Society. En er was natuurlijk een landskampioenschap met de dames van Rugbyende Utrechtse

Studenten. Zijn mooiste herinnering bewaart Broers aan de trip naar Rusland en Georgië in 1990: 'zeventien dagen lang feest.' De rugbys wilden hun nieuwe tribune naar de vertrekkende coach vernoemen. Broers was het er niet mee eens: 'Je vernoemt alleen naar dode mensen.' Daarom mocht hij de eerste paal slaan. 'Dat gebeurde toen de tribune al lang klaar was. Typisch studenten.' Broers blijft als technisch adviseur nog twee uur per week verbonden aan het sportcentrum van de Universiteit Utrecht. Broers: 'Om het rugby te stimuleren, want dat moet in Utrecht wel op niveau blijven.'

Foto: Maarten Harman

Groots lustrumconcert in Concertgebouw

Op maandag 8 december sluit het Utrechtsch Studenten Concert (USConcert) haar 36e lustrumjaar af met een feestelijk concert in het Concertgebouw te Amsterdam. Het orkest brengt in deze beroemde concertzaal de monumentale Alpensymfonie van Strauss en het Adagio uit Mahlers tiende symfonie ten gehore. Alumni zijn van harte welkom.

Het USConcert werd in 1823 opgericht en is het oudste symfonieorkest in Nederland. Het orkest kent een rijke historie: al in de 19e eeuw trad het orkest op met beroemde musici als Frans Liszt, Clara Schumann, Joseph Joachim, Henry Vieuxtemps en Camille Saint-Saëns. Ook in de afgelopen jaren speelde het orkest met bekende solisten. Het orkest staat onder leiding van Bas Pollard en bestaat uit zo'n 80 actieve leden. Het repertoire beslaat voornamelijk symfonieën uit de laat-romantische en vroeg-moderne periode. Regelmatig worden er bijzondere producties georganiseerd, zoals een kindermatinee met René Groothof en een show met cabaretier Hans Liberg. Ter gelegenheid van haar 180-jarig bestaan heeft het USConcert het afgelopen jaar de opera Falstaff van Verdi ten tonele gebracht. Het concert in het Concertgebouw vormt de bekroning van het lustrumjaar. Het concert begint met het Adagio uit de tiende (onvoltooide) symfonie van Mahler. Daarna speelt het orkest de Alpensymfonie van Richard Strauss, een van de meest uitdagende stukken in het symfonische repertoire.

Het concert vindt plaats op maandag 8 december a.s., aanvang 20.15 uur. Kaarten à € 12,- en € 10,- (CJP / OV / 65+ / U-Pas / Stadspas) zijn te reserveren via (020) 671 8345 (10.00-17.00 uur) of www.concertgebouw.nl.

Utrecht 'slimste' provincie

In de provincie Utrecht wonen relatief de meeste hoogopgeleiden. Van de inwoners tussen 25 en 64 jaar heeft, volgens het CBS, 38 procent een opleiding aan hogeschool of universiteit voltooid. Landelijk ligt dat gemiddelde rond de 25 procent.

Rendement verdubbeld

De strengere aanpak van het onderwijs aan de faculteit Rechtsgeleerdheid heeft tot bijna een verdubbeling van het studierendement geleid. 'Inschrijven is deelnemen is halen' luidt het motto van de nieuwe aanpak, waarbij studenten veel individuele begeleiding krijgen, gedwongen worden actief te werken in werkgroepen en vrijwel niet mogen verzuimen. Iets meer dan de helft van de 510 studenten heeft hiermee het eerste jaar afgesloten zonder studieovertraging.

Samenwerking HKU

De Universiteit Utrecht gaat samen met de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht (HKU) een 'professional school' ontwikkelen. Daarbinnen moeten masteropleidingen met een wisselwerking tussen wetenschap en kunst een plaats krijgen. Er bestaat al enige tijd samenwerking tussen de twee instellingen. Zo wordt in september 2004 gestart met een gezamenlijk masterprogramma theaterdramaturgie. Door het aanbieden van professional masters brengt de universiteit de beroepspraktijk dichterbij de studenten.

Marktaandeel groeit

Begin juli 2003 hebben zich 5.151 eerstejaars studenten aangemeld voor een bacheloropleiding aan de Universiteit Utrecht. Daarmee evenaart de Universiteit Utrecht het niveau van juli 2002 en behaalt zij een marktaandeel van 16,1%, 0,2% meer dan in 2002. De instroom van de eerstejaars studenten aan de Universiteit Utrecht groeit voor het achtste achtereenvolgende jaar. De stijging van de vooraanmeldingen is het sterkst bij de bacheloropleidingen psychologie (+20), bestuurskunde (+44) en geneeskunde (+98). Verder verwachten de opleidingen farmacie en biomedische wetenschappen een stijging van de instroom. Landelijk is er een daling bij economie en informatica; dat zien we ook terug in Utrecht.

Foto: Maarten Hartman

Moeder en dochter delen afstudeeronderzoek

Samen met je moeder een studie volgen, dat is opmerkelijk, maar Chrisje Couwenbergh ging een stap verder. Zij werkte met haar moeder Nelly Soeterbeek anderhalf jaar aan een afstudeeronderzoek naar de cultuurparticipatie van autochtone en allochtone jongeren in Utrecht. Moeder en dochter vormden een goed duo op de Utrechtse scholengemeenschappen, waar zij hun vragenlijsten aan de scholieren voorlegden: Nelly straalde gezag uit en Chrisje stond dichterbij de doelgroep. Scriptiebegeleider Frits van Wel sprak lovende woorden over het onderzoek en beloofde het met een acht. Moeder en dochter ontvingen hun diploma op 20 juni 2003.

Voor actuele informatie over de Universiteit Utrecht:
www.uu.nl/nieuws

Goede huisvader Jan Veldhuis neemt afscheid als collegevoorzitter

'Ik geloof in het samen eten en drinken'

Collegevoorzitter Jan Veldhuis heeft de Universiteit Utrecht achttien jaar lang bestuurd. Betrokken en afstandelijk tegelijk. Zijn ambitie was om zijn in zichzelf gekeerde alma mater weer stijl en zelfvertrouwen te geven. 'Ik ben trots, op het gevaar af dat ik de indruk wek dat het aan mij zou liggen.'

Wat was het moeilijkste moment dat Jan Veldhuis (64) doormaakte in de achttien jaar dat hij collegevoorzitter was? Hij aarzelt niet, het geheim van een goede voorbereiding. 'Veritas en Unitas', zegt hij. Vorig jaar augustus raakten de twee Utrechtse studentenverenigingen in opspraak toen eerstejaars studenten bij de ontgroening niet mochten drinken, niet naar de wc mochten gaan en bruistabletten moesten eten. Omdat Veritas zich voor het derde achtereenvolgende jaar tijdens de ontgroening misdroeg, trokken de Universiteit Utrecht en de Hogeschool van Utrecht de jaarlijkse subsidie van 59.000 euro in. Veritas kreeg geen uitnodigingen meer voor universitaire plechtigheden. 'Het kon niet langer', zegt Veldhuis nu afgewogen. 'De veiligheid en de gezondheid van de eerstejaars studenten waren in het geding.' Wat was er voor hem dan zo pijnlijk aan de maatregel? 'Dat je je eigen studenten zo tot de orde moet roepen, is bitter. Ik houd van een feestelijke omgang, nu stonden we tegenover elkaar. Dat vond ik emotioneel. Zoals het bitter is om je kinderen te straffen. Dat doe je ook niet met plezier.'

U bent zelf praeses geweest van Veritas. Dat woog natuurlijk ook mee? 'Sommigen hebben geprobeerd mij daarop aan te spreken, maar ik heb er een volledige abstractie van gemaakt. Alleen zo kon ik het hoofd koel houden.'

Zo reageerde u ook: gedecideerd en koel. 'Ik ben een rationalist, omdat ik weet dat het leven al emotioneel genoeg is. Ik heb niet voor niets geschiedenis gestudeerd. De geschiedenis is grotendeels een optocht van ellende, pijn, oorlogen en bloedvergieten. De enige manier waarop het menselijk dier greep krijgt op zijn omstandigheden is door rationeel te zijn. Ik ben een bewonderaar van Spinoza. Hij zei: "de emotie houdt op emotie te zijn zodra wij van haar een helder en onderscheiden idee vormen".

'Vroeger schreven we alle natuurkrachten toe aan goden en geesten, emotionele factoren. De wetenschap en techniek hebben ons uit de klauwen gehaald van bijgeloof en irrationaliteit. We hebben in de natuurkunde geleerd de bliksem en de zwaartekracht te begrijpen. In de scheikunde en biologie hoe besmetting tot stand komt en waarom een hart niet meer werkt. En nu proberen we in de maatschappijwetenschappen uit te vinden waarom mensen ruzie met elkaar maken. Ook het besturen van een universiteit zit vol emoties.'

Hoe beteugelt u die? 'Door rustig te blijven als er een conflict dreigt. Naar iedereen te luisteren. Te analyseren wat er aan de hand is. En me vooral niet te overschreeuwen, want dat is arrogant.'

Jan Veldhuis zit recht op aan het hoofd van zijn vergadering. Hij draagt een das van de Universiteit Utrecht, die draagt hij elke dag. Voor hem liggen korte handgeschreven notities. Daaruit somt hij de hoofdtaken van de college-

voorzitter op: visie en strategie ontwikkelen, duidelijke bestuurlijk organisatorische en financiële kaders creëren, problemen oplossen en niet laten slepen en netwerken opzetten. 'Being there' staat er met een uitroep teken. Bij elke taak tikt hij met de vingers van zijn rechterhand op de rand van de tafel. "Een goed huisvader", noemt hij zichzelf bij herhaling.

Achttien jaar geleden reed hij voor het eerst in een dienstauto met chauffeur uit Voorschoten naar Utrecht. Nu is Veldhuis de langstzittende collegevoorzitter. Onder collega-voorzitters en medewerkers staat hij te boek als 'een wijs bestuurder' en 'open en enthousiasmerend', maar ook als 'lastig' en 'erg geïnteresseerd in procedures en details'. Ed d'Hondt, voorzitter van de Vereniging van Samenwerkende Nederlandse Universiteiten, noemt hem 'de eminence grise' onder de universiteitsbestuurders. 'Hij is afstandelijk en betrokken tegelijk. Die combinatie heb ik nooit aangetroffen bij zijn collega's.' d'Hondt zag Veldhuis voor het eerst toen die praeses was van Veritas halverwege de jaren zestig. 'Toen al was hij een gedecideerd voorzitter. Hij luistert goed, maar hij stopt zijn eigen emotie weg. Soms willen mensen geen afstand, ze willen een verschil van mening niet relativeren. In de moderne manier van omgaan past dat niet altijd.'

'Ik ben een rationalist, omdat ik weet dat het leven al emotioneel genoeg is'

Veldhuis was als directeur-generaal onderwijs verbonden aan het ministerie van Onderwijs en Wetenschappen toen hij de toenmalige minister Deetman halverwege de jaren tachtig liet weten: 'Als jullie nog eens iemand zoeken voor een collegevoorzitterschap van een universiteit, ben ik geïnteresseerd.' Hij wist dat in Delft, Leiden en Rotterdam bestuursfuncties vrij kwamen. 'Totdat ik hoorde dat men andere bedoelingen met mij had: Utrecht.'

Dat klinkt erg passief. U had geen zin in Utrecht? 'Ik heb nog nooit over een functie geaarzeld. Toen wel. Ik trof in Utrecht een nogal aangeslagen universiteit aan. In veertien jaar tijd waren er acht collegevoorzitters aan- en afgetreden. Ik zou de negende zijn. Als directeur-generaal wist ik dat Utrecht wat weg was uit Den Haag. De universiteit werd op het departement gezien als een moeizame, in zichzelf gekeerde instelling. Het risico dat ik er na anderhalf jaar uitgedonderd zou worden of dat ik het zelf niet meer zou zien zitten, was groot. Het was de hoofdreden waarom ik zei: ik ga niet verhuizen. Voor mijn gezin, voor onze kinderen.

'Maar ik ging wél, omdat ik het besturen van een universiteit het grootste voorrecht vind. Dat zeg ik toch met enige verheffing en uit de grond van mijn hart. Een beetje

speelde mee dat het mijn alma mater was. Ik dacht: laten we het maar eens proberen ook al is het lastig. 'De enige periode dat ik niet geslapen heb, waren de eerste vier jaar hier. Het zijn hele zware jaren geweest, omdat we forse veranderingen moesten doorvoeren. Er was een begrotingstekort van veertig miljoen gulden. Er waren gespannen, bijna verstoorde verhoudingen met de universiteitsraad en de faculteiten. Het Bureau van de universiteit telde liefst achthonderd medewerkers. In 1988 presenteerde het college daarom een voorstel voor een bestuurlijke vernieuwing. De bureaumedewerkers reageerden daarop met een staking en een bezetting van het bestuursgebouw. Het is een absoluut dieptepunt als je eigen bestuursdienst staakt en je komt 's ochtends aan en kunt er niet in.'

Bent u toen weer naar huis gegaan? 'Nee, we zijn naar een ander universiteitsgebouw gegaan. Het werd een nare confrontatie. De baas van de AbvaKabo werd erbij gehaald en het conflict werd onmiddellijk in een knetterharde vakbondssfeer getrokken. Het ging uiteindelijk om wel of een gedwongen ontslagen. We zijn niet tot een vergelijk gekomen. Toen hebben we een kort geding aangespannen en gewonnen. Dat was heel fors.

'Ik ben een doorbijter. Mijn vrouw zegt altijd: je houdt vol als je denkt dat het een goede zaak is, ook al kost het je gezondheid. Ons college begon geleidelijk aan steun te krijgen uit de faculteiten en in het bestuursgebouw. Ik heb gezegd: ik ga door tot de volgende herbenoeming.'

U bent een frequent bezoeker van faculteitsbesturen. U loopt de borrels van de studentenorganisaties af. Waarom wilt u er altijd zijn? 'Er zijn is het hele werk. Ik moest in die eerste jaren een einde maken aan vijandige briefwisselingen met decanen en de universiteitsraad. Loop liever even binnen, werd het adagium. Of pak de telefoon. Het helpt een heleboel als je naast iemand hebt gezeten bij een etentje of als je een borrel met iemand hebt gedronken. Dan schrijf je niet de volgende dag een vijandige brief. 'Wat ik heel belangrijk vond: dat er momenten zijn waarop je elkaar kunt ontmoeten, formeel en informeel. De feestelijkheid verdiende verbetering. Er werd eens in de zes weken een bestuurslunch ingevoerd, bij de opening van het academisch jaar een diner voor decanen en directeuren en borrels voor studentenverenigingen, nieuw benoemde hoogleraren, buitenlandse studenten en nieuw personeel.'

Bent u er zelf feestelijker door geworden? 'Ik ben rooms opgevoed. Ik geloof in het samen eten en drinken. Aan deze toch wat anders gerichte universiteit heb ik geprobeerd dat een beetje aan te blazen.' Als Veldhuis in een van zijn circuits aanloopt tegen een Utrechtse alumnus, vraagt hij steevast: "Krijg je Illuster?". Zo niet, dan geeft hij naam en adres door aan het alumnibureau. 'Als je studenten zes, zeven jaar binnen je muren hebt gehad, moet je ze eerst feestelijk uitzwaaien. Daarna hebben ze recht op langdurig

lees verder op pag. 8

Jan Veldhuis: 'Het is hier een zee van vrijheid'

vervolg pag. 7

onderhoud. Als ze op de hoogte blijven van wat zich op de universiteit voordoet, kunnen ze in ruil je ambassadeur worden in hun werkring.'

U bent voorstander van een regelmatige beoordeling van goed en slecht onderwijs en onderzoek. Hoe doet de Universiteit Utrecht het? 'Publiek en politiek willen graag raten en ranken, it's in the air. Vandaar die lijstjes in Elsevier. Daarin ga je als universiteit van 7,04 naar 7,02. In de hooglerarenenquête staan we al vijf jaar bovenaan. Daar zijn we trots op, roepen we dan, maar het is relatief. Ik kan blaten wat ik wil, de kwaliteit tussen universiteiten is niet zo erg verschillend.

'Ik ben ervoor om faculteiten regelmatig te laten beoordelen door vakgenoten. Die uitslag nemen we heel serieus. Gaat het goed, dan schreeuwen we dat van de daken, gaat het niet goed, dan zeggen we: "hier komen". Veldhuis slaat met zijn rechterhand op tafel. 'Wat is er mis?' Klap. 'Wat kunnen we eraan doen?' Klap. 'Je krijgt nog één kans.' Klap. 'Zoniet, dan zwaait er wat.'

Wanneer heeft u dat de laatste keer gedaan? 'Dat ga ik niet aan de grote klok hangen. Zeker niet in een afscheid-interview. Bestraffend toespreken doen we binnenshuis.'

Drie jaar geleden klaagde u over lorrige studenten die niet naar college gingen. Dat hing u wel aan de grote klok' Dat is wat anders. We kennen in Nederland een lange traditie van weinig commitment tussen studenten en docenten. Je bent vrij om college te lopen en tentamen te doen. Vrijheid blijheid dus. Dat speelt vooral in de maatschappij- en geesteswetenschappen. Uit het oogpunt van efficiënt gebruik van middelen – personeel en zalenhuur – kan dat niet langer. Er komt ook teveel persoonlijk leed uit voort. De uitval is te groot. Daarom heb ik het debat aangezwengeld over lorrige studenten.' Veldhuis slaat weer met zijn hand op tafel. 'De student onder grote druk? Ha! Ik lach erom. Eventjes kijken aan de Grandes Écoles waarmee we zo graag vergeleken willen worden. Dan is het hier een zee van vrijheid.'

Studenten kunnen Veldhuis irriteren als ze mopperen over de afgenomen macht van de universiteitsraad. 'Onzin, onzin. We zijn geen gezellige leefgemeenschap rond de put. We zijn een doelorganisatie en het college draagt de eindverantwoordelijkheid. Materieel is er weinig veranderd voor de raad. Op belangrijke issues moeten we nog steeds tot overeenstemming komen.'

Maar ze ontroeren hem ook. 'Als ik zie hoe blij iemand is bij een afstuderen. Of als ik 4500 enthousiaste eerstejaars zie binnenkomen. Dat doet je wat, dat is prachtig. Daar werk ik voor. Ik ben trots op wat ik hier achter laat, op het gevaar af dat ik de indruk wek dat het aan mij zou liggen.'

Wat gaat u doen als u hier straks weg bent? Gespeeld verbaasd: 'Rusten.' Zonder universiteit blijven er nog twee pagina's van uw cv over. Hij telt zijn resterende nevenfuncties op: het zijn er elf, waaronder de raad van advies van het Nederlands Instituut voor Oorlogsdocumentatie en het voorzitterschap van de Radboudstichting. 'Er zijn inmiddels tien nieuwe verzoeken en verzoekjes binnengekomen. Die verzamel ik in een mandje. Ik moet wel bezig blijven. Mijn lieve echtgenote heeft mij in het verleden altijd afgeremd nog een functie erbij te nemen. De laatste tijd bespeur ik een tendens dat ze juist stimuleert dat ik ze aanneem. Ze ziet me thuiskomen.'

[Jutta Chorus]

Jan Veldhuis neemt dit najaar afscheid als voorzitter van het college van bestuur. Op 3 oktober bezoekt hij een alumnibijeenkomst over duurzame energie in Den Haag. Plaats: Sociëteit De Witte, Plein 24. Tijd: 15.30 uur. Zie ook pagina 17.

Bij de foto's:

1. 1986 - Veldhuis stapte uit zijn omstreden dienstauto. Bij zijn komst naar Utrecht had Veldhuis een dienstauto bedongen om zich nuttig te kunnen maken tijdens het vervoer van en naar zijn woonplaats Voorschoten. Velen vonden de auto overbodige luxe in een tijd van bezuinigingen. De Universiteitsraad besloot de dienstauto niet te betalen, maar deze beslissing werd vernietigd door de minister. Foto: Maarten Hartman, archief U Blad

2. 1986 - Natte voeten. Dat was het resultaat van de ballonvaart met o.a. burgemeester mevr. drs. M.W.M. Vos-van Gortel ter ere van het 350-jarig bestaan van de Universiteit Utrecht. Na een geslaagde vlucht belandden zij in de sloot. Foto: Olga Janssen

3. 1992 - Veldhuis eet en drinkt met studenten geneeskunde in de Senaatszaal van het Academiegebouw. Foto: Felix Kalkman, archief U Blad

4. 1999 - Veldhuis poseert in Stockholm met Gerardus 't Hooft, die samen met Martinus Veldman de Nobelprijs voor Natuurkunde won. De universiteit viert het feest mee met koffie en taart voor alle medewerkers en studenten. Foto: Maarten Hartman, archief U Blad

5. 2003 - Op 6 maart zijn koningin Beatrix en prinses Máxima bij het instellen van de Prins Claus leerstoel en de uitreiking van een eredoctoraat aan dr. Enrique V. Iglesias. Máxima is voorzitter van de 'Board of Trustees' die de benoeming voor de Prins Claus leerstoel voorbereidt. Samen met Veldhuis en Willem Hendrik Gispen, rector magnificus van de Universiteit Utrecht, lopen zij de Domkerk in. Foto: Ria Cuppen, Hollandse Hoogte

1

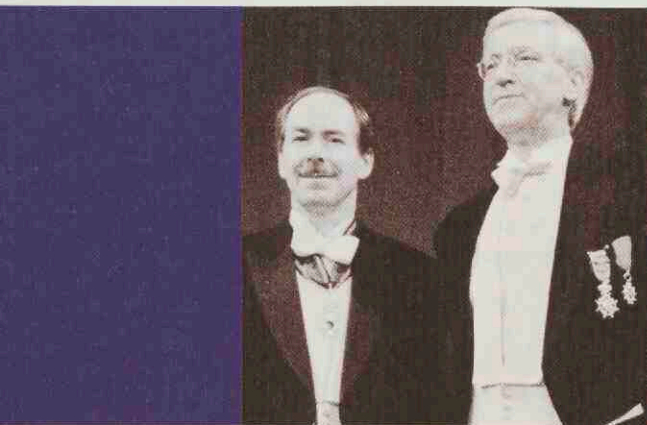
2

3

4

5

Alumninetwerk voor Amsterdam en omstreken

'De universiteit mag veel gretiger zijn'

Anke Brus en Ruud de Ruiter zijn druk bezig een regionetwerk voor Utrechtse alumni in Amsterdam van de grond te tillen. Ze zijn ervan overtuigd dat dit voor universiteit én alumni winst oplevert.

Is het netwerk alleen voor Amsterdammers?

'Amsterdam en omstreken', vult Anke Brus (31) aan. Brus studeerde psychologie en is tegenwoordig producent van haar eigen audiovisueel bedrijf LondonMedia. Samen met Ruud de Ruiter (59), die vijftien jaar geleden afstudeerde in de rechtsgeleerdheid, is zij lid van een achtkoppige team dat het regionetwerk Amsterdam aan het opzetten is. 'Het netwerk is dus ook voor alumni uit de Gooi- en Vechtstreek en de provincie Noord-Holland.'

Waarom een regionetwerk?

Brus: 'Persoonlijk vind ik het jammer dat ik te weinig toegang heb tot het onderzoek in de psychologie en de massacommunicatie, een wereld die heel erg in ontwikkeling is. Sinds mijn afstuderen heb ik helaas weinig contact met andere afgestudeerden. Terwijl je gewend was om elkaar te inspireren en te informeren. In zo'n netwerk kun je ook eens informeel met elkaar praten.'

Ruud de Ruiter: 'Hans Wijers heeft mij geïnspireerd. Hij heeft een keer uitgelegd dat de universiteit knettergek was als ze geen goud in haar afgestudeerden zag.' Maar is de universiteit ook belangrijk voor de afgestudeerden? 'Studeren stopt nooit', vindt oud-Philipsman De Ruiter die op dit moment zelf een dissertatie voorbereidt over normalisatie en intellectueel eigendom.

Wat kunnen alumni en universiteit voor elkaar betekenen?

'De universiteit moet steeds meer midden in de maatschappij staan en daar zijn de alumni natuurlijk een hele goede bron voor', vindt Anke Brus. 'Veel alumni hebben goede en interessante banen. Ze hebben veel kennis in huis en de universiteit is de hele dag bezig met kennis vergaren. Die uitwisseling is belangrijk. Daar wordt iedereen rijker van.'

Vinden jullie dat de universiteit haar mogelijkheden ten volle benut?

'De universiteit mag veel gretiger zijn om haar onderzoek en kennis te etaleren. De universiteit heeft zoveel in huis. Je kunt geen onderwerp verzinnen of er zijn Utrechtse specialisten', zegt Ruud de Ruiter. Anke Brus vult aan: 'Er blijft te veel binnen deze muren. Ontzettend zonde.'

Wat voor plannen heeft jullie regionetwerk?

'We beginnen in oktober met een conferentie over de zachte en harde infrastructuur. Maar het is zeker niet de bedoeling om alleen 'deftige' conferenties te organiseren', zegt De Ruiter. 'Wij willen de mensen aan het denken zetten in een onverplichte omgeving. Het moet ook een netwerk van plezier en ontspanning worden.' Brus: 'We willen ook workshops gaan organiseren voor academici die al lan-

ger aan het werk zijn. We denken bijvoorbeeld aan een cursus onderhandelen. Maar een etentje of een culturele bijeenkomst moet ook mogelijk zijn.' De Ruiter: 'Wij snappen heus wel dat mensen op dit moment overvoerd worden. Ons netwerk moet ze echt helpen met gezelligheid, kennis of netwerken.' Brus: 'Het moet een bruisend gezelschap worden.'

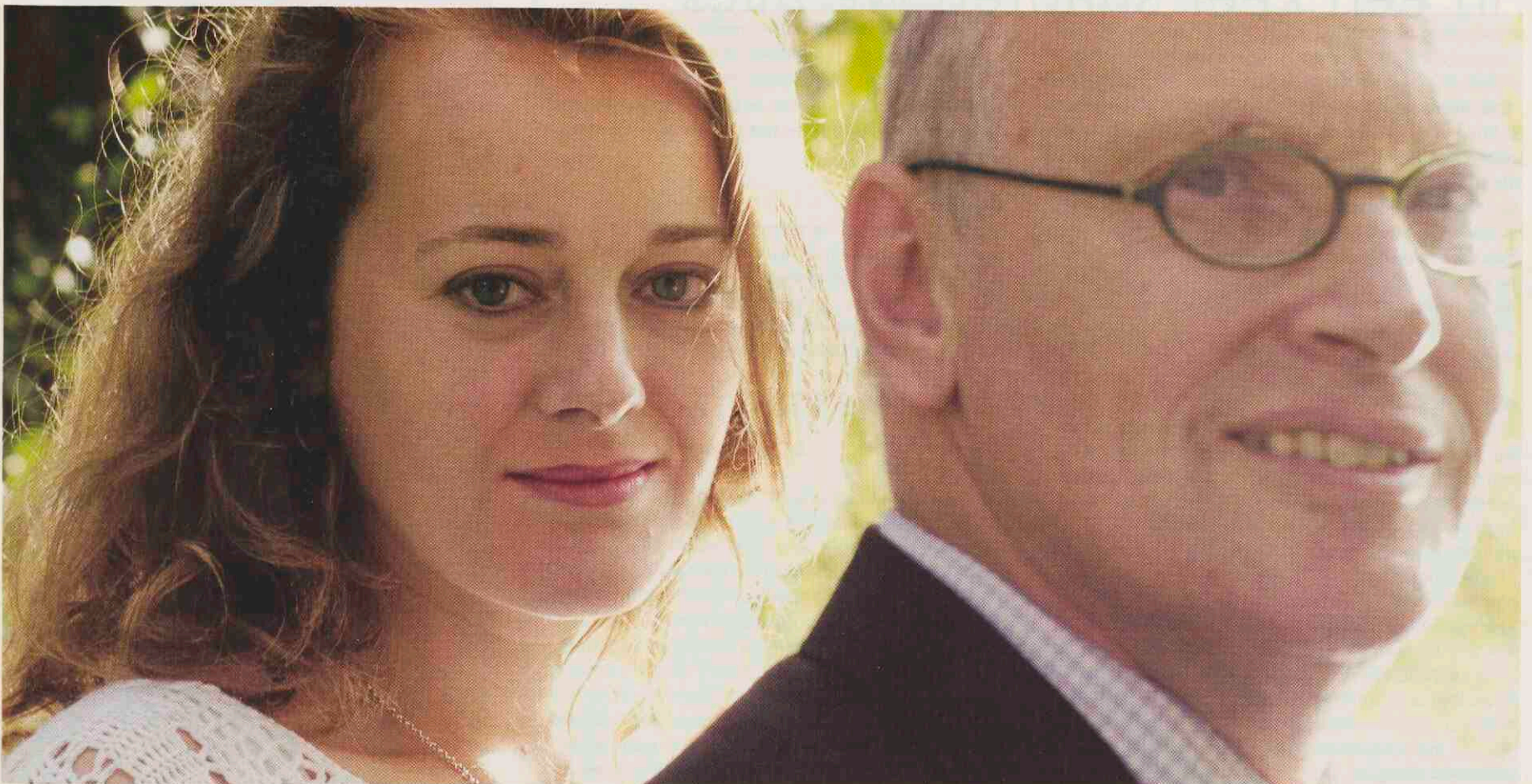
Regionetwerk Amsterdam in oktober van start

Op 20 oktober organiseert het alumninetwerk Amsterdam de conferentie 'Investeren in zachte en harde infrastructuur.' Meer informatie over deze conferentie vindt u op pagina 16. Heeft u suggesties voor alumniactiviteiten in Noord-Holland? Mail ze naar Anke Brus (ankebrus@londonmedia.nl) of Ruud de Ruiter (rdrlaren@euronet.nl).

Informatie over alle regionale netwerken is te vinden op www.alumni.uu.nl. > regionale netwerken.

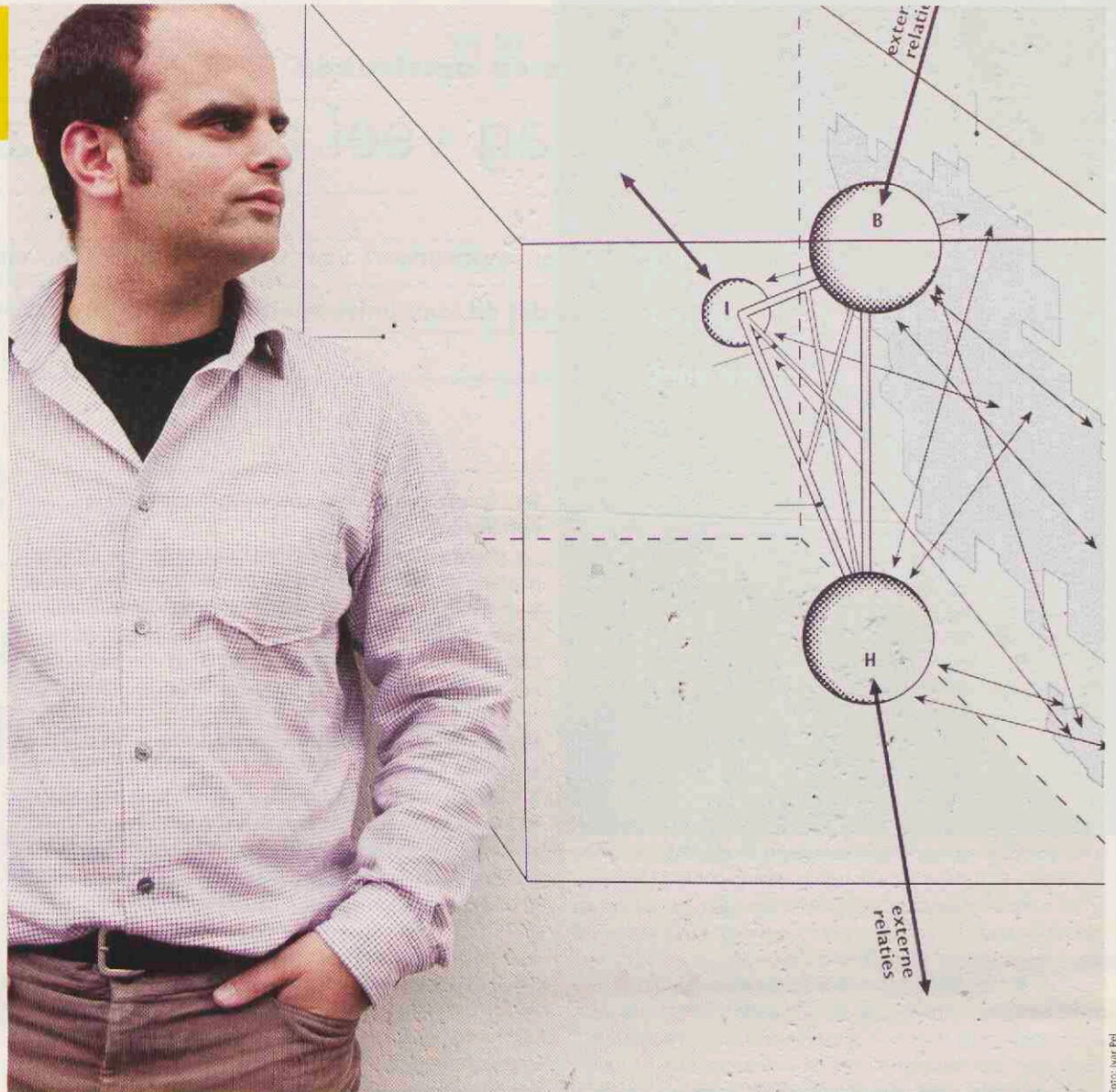
[Jurgen Swart]

Anke Brus en Ruud de Ruiter: 'Het moet een bruisend gezelschap worden.'

De leermeester
Een afgestudeerde over een docent die hem bijzonder inspireerde

Martijn Blom met een model van Hoekveld

Foto: War Fel

Meer dan een paar colleges heeft hij niet van hem gehad. Voor Martijn Blom was dat voldoende om diep onder de indruk te raken van het talent van gebiedsgeograaf Gerard Hoekveld.

'In één keer snaptten we alles'

'Misschien koos ik inderdaad niet voor de meest praktische richting in de geografie, maar al die direct toepasbare richtingen trokken me eigenlijk niet zo.' Martijn Blom, in 2001 afgestudeerd in de sociale geografie, heeft geen spijt van zijn keuze voor de afstudeerrichting gebiedsstudies. 'Economische geografie of Stadsstudies zijn op dit moment de populaire vakken, maar mijn interesse gaat meer uit naar de periferie. Met gebiedsstudies, waarin onder meer historische, regionale en bestuurlijke geografie zijn ondergebracht, kijk je met een wat algemenere blik naar grotere regio's als de Gelderse Vallei of de Achterhoek.'

Bizarre ervaring

Blom begon met Gebiedsstudies 1, het inleidende vak van zijn specialisatie. Docent was Gerard Hoekveld. 'Het was een heel bizarre ervaring. Hij begon te vertellen over de Achterhoek. Allemaal anekdotes, historische feitjes. Heel boeiend, maar we snaptten niet waar dit naartoe moest. In de koffiepauze vroeg iedereen zich af of dit het nu was, en of we bij het tentamen al die kleine feitjes moesten kennen. Na de pauze ging het college opeens een heel andere kant op. Niks weetjes meer, maar nu begon Hoekveld op het bord te tekenen met allerlei diagrammen, schema's en tabellen. Alweer snapte niemand er iets van, want het had bovendien helemaal niets met het gedeelte voor de pauze te maken. En net toen we allemaal een beetje depressief werden, in het laatste kwartier, begon Hoekveld opeens verbanden te leggen tussen die modellen en het verhaal

over de Achterhoek van voor de pauze. Het was ongelooflijk hoe helder alles opeens werd. In één keer snaptten we alles.'

Omstreden

Hoekvelds modellen waren omstreden. Blom: 'Veel studenten vonden het helemaal niets. Modellen waren uit de tijd. We hadden tenslotte allemaal gezien waar modellen toe leidden. Mislukkingen als de Noordoostpolder, bijvoorbeeld. Die is op de tekentafel ontworpen, aan de hand van soortgelijke modellen als Hoekveld gebruikte.'

Blom: 'Hoekveld bracht levenservaring in de academische wereld'

Maar die critici snaptten het verschil niet. Hoekveld gebruikt die modellen als verklaring achteraf, niet als blauwdruk voor de toekomst. Met zo'n model kon Hoekveld alle algemene kenmerken van een gebied benoemen, waardoor je opeens heel helder kon zien waar de bijzondere kenmerken van een regio lagen: die bleven namelijk over als je alle algemeen geldende zaken in die modellen had gestopt.'

Onderwijstalent

Gerard Hoekveld die in het jaar dat Blom met Gebiedsstudies 1 begon, met pensioen ging, was een man van de praktijk. Na zijn studie in de jaren vijftig ging hij eerst les-

geven, en ontwikkelde hij zich tot een inspirerend leraar Aardrijkskunde. Pas op latere leeftijd besloot hij te promoveren. Met de modellen die hij ontwikkelde verwierf hij op bescheiden schaal faam binnen de wereld van de geografie. Beroemd werd hij daar echter vanwege zijn onderwijstalent. Blom: 'Hoekveld was bevoegen, maar dat zijn er meer. Hij was duidelijk, maar dat zijn er ook meer. Hij had een perfect gevoel voor de mix tussen theorie en praktijk, maar ook dat hebben meer mensen. Hoekveld was echter de enige die ik ken, die alledrie die kenmerken in zich combineerde. Dat maakt hem uniek.'

Wereldvreemd

In zijn eigen praktijk als mede-eigenaar en adviseur bij de detachingsorganisatie Jonge Honden ziet Blom weinig mogelijkheden om de lessen van Hoekveld toe te passen. Wel ontleent hij aan Hoekveld de visie op de universiteit: 'Hij was een man van de praktijk, die bewust niet in het universitaire systeem is blijven hangen na zijn studie. Hij bracht daardoor levenservaring mee toen hij terugkeerde in de academische wereld. Ik vind dat er nu teveel nadruk ligt op jonge promovendi: die zijn nooit echt buiten geweest en zitten daardoor eigenlijk al sinds hun acht-tiende vast in de universiteit. Daar word je wereldvreemd van. Ik denk soms nu al dat ik met die twee jaar praktijkervaring als zelfstandige de mensen op de universiteit heel wat nieuws kan vertellen.'

[Wijbrand Schaap]

De sprong
Afgestudeerd, en dan?

Waar moet dat water heen?

Nadine Slootjes studeerde fysische geografie en besloot na haar scriptie nog een - niet verplichte - stage te lopen. Het leverde haar een baan op bij het RIZA, onderdeel van Rijkswaterstaat. Ze is er nu onder andere projectleider.

Ambitieuze type, zeker?

Nou, eigenlijk niet hoor. Ik studeerde in juni 2002 af, en wilde eerst een beetje rondkijken. Ik ben naar een uitzendbureau gegaan en kreeg een baantje als datatypist. Ondertussen bleef ik wel kijken naar advertenties. Er waren heel veel vacatures in mijn vakgebied, onder andere bij Rijkswaterstaat.

Jij gelijk schrijven natuurlijk.

Ik heb toen inderdaad gesolliciteerd op een andere functie bij Rijkswaterstaat. Toen die niet door ging, wezen ze me op de baan bij het RIZA.

Je kende ze al?

Na mijn scriptie heb ik stage gelopen bij Rijkswaterstaat. Daar deden we onderzoek naar de mogelijkheden om meer water af te voeren via de Gelderse IJssel, in het kader van de klimaatverandering.

Klimaatverandering is actueel.

Dat klopt, en ik ben daar ook op afgestudeerd. Met een onderzoek naar het stroomgebied van een rivier in Fins Lapland. We hebben een oude auto gekocht en zijn naar Lapland gereden. We hebben geprobeerd het stroomgebied van die rivier in kaart te brengen via moderne technieken als 'remote sensing'. Mijn taak was het om te kijken of ik de verdamping van planten uit satellietbeelden kon halen. Het is niet helemaal gelukt, omdat ik te weinig beelden had. In Lapland is het vaak bewolkt, en dan zie je niets.

Altijd al het plan gehad projectleider bij Rijkswaterstaat te worden?

Ik ben nooit gaan studeren met het idee dat ik in dat vak carrière wilde maken. Ik vond het gewoon interessant. Tijdens de studie word je ook niet echt opgeleid om het bedrijfsleven in te gaan. Pas toen ik stage liep kwam ik erachter dat het ook heel mooi is om praktisch bezig te zijn.

En nu zit je bij het RIZA. Wat is dat?

Rijksinstituut voor Integraal Zoetwater- en Afvalwaterbehandeling, een specialistische dienst van Rijkswaterstaat. Als een directie van Rijkswaterstaat een vraag heeft over zoetwater, dan komen ze naar ons toe voor advies.

Nog veel werk te doen?

We onderzoeken onder andere maatregelen waarmee je meer ruimte voor rivieren kan maken, omdat de dijken niet verder kunnen worden opgehoogd. Als de zeespiegel stijgt, terwijl er ook een hoge afvoer is, gaan de keringen bij Rotterdam en in de Oosterschelde dicht. Maar waar moet het water dan heen?

En hoe word je als 25-jarige projectleider?

Eigenlijk net nadat ik ben begonnen is het mes erin gegaan bij Rijkswaterstaat. Ze nemen daar nu helemaal niemand meer aan. Misschien was ik wel helemaal geen projectleider geworden als ze geen vacaturestop hadden. Dat ik het nu ben is wel spannend. Ik ben voorzitter van een werkgroep die voornamelijk bestaat uit grijze mannen. Maar het gaat heel goed. Ik krijg veel complimenten.

[Wijbrand Schaap]

Enquête over alumni-beleid: wat vindt u ervan?

De Universiteit en het Utrechts Universiteitsfonds hebben de afgelopen jaren een breed alumni-beleid ontwikkeld om de band tussen universiteit en alumni te verstevigen en onderling kennis uit te wisselen. Zo zijn er regionale, nationale en internationale activiteiten voor afgestudeerden van de universiteit, worden alumni op de hoogte gehouden over hun universiteit in het kwartaalblad Illuster en is er een website waar alumni sinds kort ook hun eigen gegevens kunnen beheren en contact leggen met andere afgestudeerden.

Wat vindt u nu van al deze ontwikkelingen? In de week van 8 september zullen 12.000 alumni per e-mail worden benaderd met het verzoek een on-line-enquête in te vullen. Ook als u dat rechtstreekse verzoek niet krijgt, bent u van harte uitgenodigd om uw mening te geven. U kunt het onderzoek vinden op onze website www.alumni.uu.nl onder 'enquête evaluatie alumni-beleid'.

'De aardappeleters is bepaald geen meesterw

Jop Ubbens is directeur van veilinghuis Christie's in Amsterdam. In 1992 studeerde hij - als vijftiendejaars - af in de kunstgeschiedenis. Hij werkte toen al een tijd bij Christie's. Jop was lid van het USC.

De conservator, de verzamelaar, de kunstredacteur, de veilingmeester. Vier Utrechtse alumni met kunst als bindende factor. Over de waarde van een vroege Mondriaan, de subtiele weergave van de huidskleur, de meesterwerken van Van Gogh en de opbouw van een bedrijfscollectie.

'Ongeveer vijf procent van de bevolking kan het zich permitteren om een mooi schilderij of Chinees porselein te kopen. En dan heb je natuurlijk nog de gepassioneerde verzamelaars, de musea, de investeringsmaatschappijen, de banken. Van de recessie merken we niet erg veel, de omzet is vijf á acht procent gezakt. Maar als we iets goeds hebben en de taxaties zijn juist, dan schieten we nog steeds door naar recordopbrengsten. Alleen duurt het op het moment wat langer voordat we iets goeds binnenkrijgen: objecten die nog nooit, of in geen jaren op de markt zijn geweest. Zo hadden we in juni op de moderne kunstveiling een heel mooie, vroege Mondriaan. Het schilderij was een vondst van Arno Verkade, hoofd van onze afdeling Moderne en Hedendaagse kunst: het had een jaar of zeventig bij een Nederlandse familie in Zwitserland gehangen. **De originele lijst zat er nog omheen, onaangestast. Dat is ons kernwoord: onaangestast. "Ha heerlijk", denk je dan. Naar onze schatting zou het 60 tot 80 duizend euro opbrengen, maar het werd een half miljoen.** Je zit altijd te wachten op dat ene unieke object, waarvan je het bestaan nog niet kent.

De markt, de trends, de economie: al die facetten voeg je bij elkaar en dan komt er een richtprijs uit. Die moet realistisch zijn om een goede competitie te krijgen op de veiling. Het veilingsspel is een psychologisch avontuur. Als mensen eenmaal aan het bieden zijn, dan gaan ze dóór. We streven daarbij naar de gouden combi: een fantastisch object en een goede prijs-kwaliteit verhouding. Christie's Amsterdam veilt objecten tussen de duizend en 150 duizend euro. Als een object duidelijk een internationale markt behoeft, dan werken we nauw samen met Christie's in New York, Londen, Parijs, Milaan. Je brengt het object daar waar de opbrengst het grootst is. We zijn namelijk een gewoon bedrijf: ook kunst is handel.'

Ann-Sophie Lehmann is redacteur van *Kunstschrift* en docent-onderzoeker nieuwe media/digitale cultuur aan de Universiteit Utrecht. In februari hoopt ze te promoveren op het naakt van Jan van Eyck. Ze studeerde in 1996 af in de kunstgeschiedenis.

'Samen met de voltallige redactie werk ik voor het tweemaandelijks tijdschrift *Kunstschrift* steeds per nummer een kunstthema uit, of een monografie. Afhankelijk van onze specialisaties schrijven we zelf artikelen of vragen specialisten een artikel te schrijven. Het mooie is, dat we een commercieel tijdschrift maken voor leken, dat tegelijkertijd zeer wordt gewaardeerd door kunsthistorici. We werken samen met een aantal musea; het Catharijne Convent komt bijvoorbeeld begin volgend jaar met een tentoonstelling over zeventiende-eeuwse visstillevens, daar maken we een klassiek iconografisch themanummer bij over de vis in de kunst van de Oudheid tot nu.

Onlangs hebben we *Kunstschrift* gekocht van de uitgever, we zijn dus zelfstandig geworden en werken hard aan onze marketing. Een van onze laatste themanummers 'Oude kleur' is eraan gewijd hoe schilders vroeger werkten met natuurlijke pigmenten. Daaraan heb ik een grote bijdrage geleverd, want schildertechniek hoort tot mijn specialisaties. Mijn stokpaardje, ik bestudeer de huid in de schilderkunst vanaf de twaalfde eeuw tot nu. Huidskleur uit een tube bestaat niet, huidskleur moet altijd bijzonder genuanceerd weergegeven worden, omdat die per mens en per moment verschilt. **De schaduwval, de vlekjes, de zachte overgangen, het luistert heel nauw. De oude kunsttheoretische verhandelingen staan bol van de minutieuze recepten en aanwijzingen hoe je huidskleur moet maken.** Mijn proefschrift gaat over het naakt in het werk van Jan van Eyck, een van de eersten die de huid met olieverf schilderden. Hij is voor mij de huidtopper. In december houd ik een lezing in Glasgow over de manier waarop de huid in digitaal bewerkte beelden nog steeds eenzelfde cruciale rol speelt. Van realisme in de kunst gaat mijn hart sneller kloppen, daarom ben ik geïnteresseerd in digitaal gefabriceerde beelden, in animaties vooral. Volgend jaar maken we voor *Kunstschrift* een themanummer over nieuwe media en kunst, dan sluiten mijn nieuwe specialisatie aan de Universiteit Utrecht en mijn werk bij *Kunstschrift* mooi op elkaar aan.'

Surf naar: www.kunstschrift.nl.

Annabelle Birnie is conservator van de ING Collectie van de ING Groep en registertaxateur Moderne en Hedendaagse kunst. In 1993 studeerde ze af in kunstbeleid en management. Birnie was lid van Histos.

'De kunstcollectie van de ING Groep bestaat al vijftientig jaar uit Nederlandse, hedendaagse figuratieve kunst. Sinds 1991 verzamelen we het werk van Nederlandse magisch realisten: Carel Willink, Pyke Koch, Dick Ket, Wim Schuhmacher. Deze kunstenaars vormen niet alleen de basis van onze bedrijfscollectie, ze zijn ook een bron van inspiratie voor veel moderne kunstenaars, onder wie Matthijs Röling, Barend Blankert en Douwe Elias. Hun werk volgen we op de voet. Ik vind het fantastisch dat onze collectie uit één thema bestaat. Het is ook een beperking, maar we zijn wel het enige bedrijf in Nederland dat een bijna volledige collectie op het gebied van figuratieve kunst bezit. Ons kunstbudget besteden we aan schilderijen die de basis van onze verzameling versterken, aan de inrichting van onze kantoren en onze nieuwe panden. Ook adviseer ik ING Real Estate bij kunst aankopen, zoals bij het nieuwe Ministerie van OCenW. **We kopen geen kunst als belegging of om winst te maken, maar om de omgeving te verfraaien en om onze werknemers een prettige werkomgeving te bieden.**

Naast aankoop en het beheer van onze collectie, spitst mijn werk zich voornamelijk toe op financieel-juridisch advies aan particuliere kunstbezitters. Zo ben ik art consultant bij C&E Bankiers, een onderdeel van de ING Groep. Samen met de cliënten bekijk ik hoe ze het kapitaal dat in hun kunstcollectie zit, het beste kunnen beheren. Het leuke van mijn werk is, dat ik zowel inhoudelijk als commercieel met kunst bezig ben. Hoewel we het nu wat rustiger aan doen, gezien de economische neergang, kopen we nog steeds kunst. Onze laatste aankoop? Een schitterend, vroeg werk uit 1978 van de Rotterdamse kunstenaar Frans Stuurman. Het komt in één van onze kantoren te hangen. Nee, niet in mijn werkkamer. Ik kan me niet permitteren om me erg te hechten aan een werk, maar dat is ook gezond: als je werkt aan een bedrijfscollectie, dan zorg je voor een goede roulatie.'

Louis van Tilborgh is sinds 1986 conservator schilderijen bij het Van Gogh Museum. In 1981 studeerde hij af als kunsthistoricus.

'Van Gogh is niet de impulsieve schilder waar hij voor wordt gehouden. Dat heeft me vanaf het begin gefraspeerd. Als je zijn brieven naast de schilderijen legt, dan merk je dat hij veel planmatiger werkte dan je zou vermoeden: hij deed er alles aan om zichzelf te verbeteren. Zijn doelstellingen waren altijd helder, dat typeert een goed kunstenaar. Zijn tekeningen uit de Hollandse periode, tot 1886, waren nogal plat: de figuren lijken lege zakken, hebben geen lichaam. Hij was zich daarvan bewust, daarom ging hij werken aan een krachtiger modellering. Het leuke van Van Gogh is, dat hij van nature geen begenadigd kunstenaar was. Zijn allervoegste werk stelt echt niet veel voor. Op *De Aardappeleters* was in zijn tijd al veel kritiek: op de donkere kleuren, de platte figuren. Op het moment dat het schilderij voor het eerst werd geëxposeerd, in 1905, ging een socialist er vreselijk tegen te keer. Hij vond dat Van Gogh de boeren als varkens had afgebeeld. **De Aardappeleters vind ik bepaald niet zijn meesterwerk. Van Gogh was niet in staat om de figuren zo naast elkaar te zetten, dat er een natuurlijke compositie ontstond.** Toch is het historisch gezien een heel interessant schilderij. Hij heeft geprobeerd om de boeren weer te geven als mensen die heel dicht bij de natuur staan; om die reden heeft hij ze een wat dierlijke uitdrukking gegeven. Van Gogh was een tragisch mens met veel gezichten. Hij was ongelukkig in de liefde en bepaald niet makkelijk in de omgang. Maar hij had een groot sociaal gevoel, was religieus geïnspireerd. Dat vind je terug in zijn werk'

[Chiara Soldati]

Nieuwe dilemma's in familierelaties

Het gezin als hoeksteen van de samenleving. Is dit werkelijk nog zo? Eén op de vijf paren is ongehuwd. Nog maar 62% van de huishoudens heeft kinderen; 25% van de kinderen is geboren buiten een formeel huwelijk en één op de vier huwelijken strandt. De taakverdeling tussen paren is sterk veranderd. Wat betekent dit voor de relaties binnen het gezin? Voor ouders, partners en kinderen? Die vragen komen aan bod in een onlangs gestart interdisciplinair onderzoeksprogramma van de Universiteit Utrecht naar familierelaties.

Een zomerse middag op het Molengraaff Instituut, om de hoek van het Janskerkhof. Er wordt verbouwd. Omdat het op de kamer van Katharina Boele-Woelki een 'ongelofelijke herrie' en ook erg warm is, vindt het gesprek plaats in een koel collegezaaltje op de begane grond. Collega-onderzoeker Wim Meeus arriveert vanaf de Uithof, op de fiets.

Ze initieerde het project 'uit pure noodzaak', vertelt Boele-Woelki, hoogleraar Internationaal en vergelijkend privaatrecht én hoogleraar Familierecht. 'Op de universiteit houden verschillende disciplines zich bezig met aspecten van familierelaties: familierecht, kinder- en jeugdstudies, sociologie, arbeids- en emancipatie-economie, genderstudies en medische ethiek. Het is goed dat daar nu een koppeling tussen is. Nu kunnen wij als juristen onze collega's bij sociale wetenschappen hele gerichte vragen stellen. En dat is nodig om de ontwikkelingen die we signaleren te verklaren. Andersom geldt dat natuurlijk ook.'

Aarzelingen rond huwelijk

'Voor de meeste Nederlanders is het gezin nog steeds de gewenste samenlevingsvorm', vervolgt Meeus, hoogleraar Jeugd en adolescentie. 'Er zijn alleen steeds meer aarzelingen omtrent het huwelijk. Hoe verhoudt zich dat tot elkaar? Als vanzelf zoek je een historisch contrapunt. Voor mij is dat het huwelijk van mijn ouders, gesloten in 1948. Sinds die tijd is er zo veel veranderd: liberalisering, niets moet, alles kan. Maar nieuwe vormen van samenleven zorgen voor nieuwe dilemma's.'

Boele-Woelki vertelt dat de wetgever in veel gevallen nog uit gaat van de situatie van 1948, toen het gros van de kinderen werd geboren uit ouders die met elkaar getrouwd

Wim Meeus en Katharina Boele-Woelki:
'Voor de meeste Nederlanders is het gezin nog steeds de gewenste samenlevingsvorm.'

waren. 'Momenteel woont 1,4 miljoen mensen samen. Wat is de juridische status van hun kinderen? En wat gebeurt er als een samenwonend stel met kinderen, maar zonder samenlevingscontract, uit elkaar gaat? Wettelijk is er niets geregeld.

Waren ze getrouwd geweest, dan zou de zwakkere partij - meestal de moeder die de zorg voor de kinderen op zich neemt - beschermd zijn. Dat betekent dat zij alimentatie en, voor het geval er geen huwelijkse voorwaarden zijn gemaakt, de helft van de huwelijkse goederen krijgt.'

Nieuwe concepten

Onder leiding van Boele-Woelki en Meeus wordt de invloed van moderne gezinsrelaties op de rechten en de ontwikke-

ling van kinderen bestudeerd. 'De juridische onderzoeksgroep gaat na hoe vanuit juridisch perspectief de relatie van kinderen tot hun - deels niet biologische - ouders wordt vormgegeven', licht Boele-Woelki toe. 'Neem het geval waarin twee vrouwen samen een kind krijgen en hiervoor een man inschakelen. Wat is dan de verhouding tussen het kind en die man en tussen het kind en de niet-biologische moeder? Heeft het kind één, twee of drie ouders? Misschien moeten we toe naar nieuwe concepten van ouderschap. We vergelijken Nederland, Engeland en Zweden. Welk land heeft voor alle betrokkenen de beste regeling?' Meeus onderzoekt het verband tussen de relatie die een kind met zijn ouders heeft en de vriendschapsrelaties die hij als adolescent aangaat. 'Kinderen leren in de relatie met hun ouders hoe je met elkaar omgaat. In moderne gezinnen is de relatie tussen ouder en kind gelijkwaardig en lijkt meer op een vriendschapsrelatie, waarin je geen formele macht hebt. Het idee is dat kinderen in moderne gezinnen beter worden voorbereid op vriendschappen.'

'Heeft het kind één, twee of drie ouders?'

Een ander onderzoeksthema waaraan Boele-Woelki en Meeus beiden werken, concentreert zich op de gevolgen van relatieontbinding voor kinderen. Meeus: 'Uit onderzoek blijkt dat een echtscheiding en veel conflicten tussen ouders slecht zijn voor de ontwikkeling van kinderen. Tegelijkertijd geldt dat als ouders hun conflicten goed kunnen beheersen, de kinderen er niet veel last van hoeven te hebben.' Boele-Woelki: 'In 1998 heeft de Neder-

landse wetgever bepaald dat het ouderlijk gezag doorloopt na de scheiding. De vraag is of dat wel in het belang van de kinderen is. Over hun hoofden heen wordt heel wat afgestreden, ook na de scheiding. Een aio uit mijn onderzoeksgroep vergelijkt de situatie in Nederland met die van Engeland en Denemarken. Hoe is het daar geregeld en welke regeling komt als beste uit de bus?'

Veel ruzie is slecht

Meeus gaat vier jaar lang drie groepen volgen: adolescenten met gescheiden ouders die nog steeds veel conflicten hebben, adolescenten met gescheiden ouders die weinig conflicten hebben en een controlegroep, waarvan de ouders nog bij elkaar zijn. 'Veel ruzie is slecht voor de ontwikkeling van een kind. De verwachting is dat als gescheiden ouders die samen het ouderlijk gezag uitoefenen nog steeds veel conflicten hebben, dat negatieve consequenties heeft voor het kind. Mocht dat inderdaad de uitkomst zijn, dan pakt de juridische keuze die in Nederland is gemaakt voor een bepaalde groep kinderen niet goed uit.'

'En dat betekent dat wij de wetgever wellicht zullen adviseren maatwerk mogelijk te maken', vult Boele-Woelki aan. 'Dus niet onder alle omstandigheden van rechtswege het gezamenlijk gezag opleggen, maar in concrete gevallen bekijken wat de beste oplossing is.'

[Annemarie van den Hoven]

Onderzoek naar familierelaties

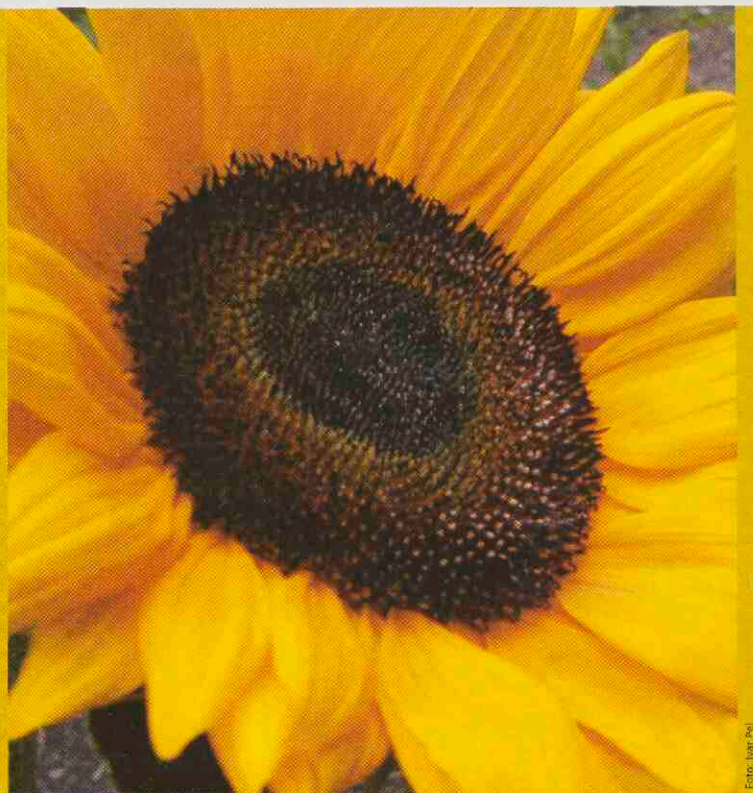
Naast de thema's die vanuit juridische en pedagogisch-psychologische invalshoek worden bestudeerd, bestrijkt het Utrechtse onderzoek naar familierelaties de volgende onderwerpen:

- *De dynamiek van partnerrelaties*, bestudeerd vanuit sociologische en economische invalshoek. Hoe verandert de taakverdeling tussen partners in de loop van hun relatie en hoe verandert hun vrijetijdsbesteding?
- *Ethische en genderspecten van veranderingen in familierelaties*, bestudeerd vanuit medisch-ethisch en gender-perspectief. Welke keuzen maken het nieuwe en het traditionele gezin als het gaat om de zorg voor elkaar?
- *Juridische arrangementen bij de vormgeving van gezins- en familierelaties*, bestudeerd vanuit rechtsvergelijkend en sociologisch perspectief. Welke voorzieningen zijn er als een relatie wordt ontbonden? Welke voorzieningen zijn er voor de overdracht van vermogen van ouders op kinderen?

Alumni agenda

'Utrecht-lezingen' in de regio

Komend najaar organiseren de Universiteit Utrecht en het Utrechts Universiteitsfonds in samenwerking met Utrechtse alumni de 'Utrecht-lezingen' in de regio voor afgestudeerden en andere vrienden van de Universiteit Utrecht. De lezingen geven een beeld van het Utrechtse onderwijs en onderzoek en onderstrepen het belang hiervan voor onze samenleving. Voorafgaand aan de lezing praten bestuurders van de Universiteit en het Universiteitsfonds u bij over de universiteit: over het onderwijs en onderzoek, over de visie op universiteit en faculteit, over de (fysieke) omgeving en uiteraard - over het Utrechtse alumni-beleid. De voortrekkers van het regionale alumninetwerk introduceren het regionale programma. Uiteraard betekent dit dat universiteit en regio met hun beste mensen acte de présence geeft. Zij allen nodigen u hartelijk uit!

Amsterdam

20 oktober, 19.00 uur, Trippenhuis (Tinbergenzaal), Kloveniersburgwal 29

Investeren in zachte en harde infrastructuur

Investeren in Schiphol, wegen, de Betuwelijn (de harde infrastructuur) en investeren in kennis, zorg, veiligheid (de zachte infrastructuur). Hoe wegen wij deze investeringen en hoe vinden we een balans? Wat kunnen een kennisinstituut als de Universiteit Utrecht en haar alumni bijdragen aan een gebalanceerde dialoog en een evenwichtige besluitvorming? Jan Terlouw als key-note spreker leidt het thema in, waarna in een panel-discussie met o.a. Wim Turkenburg het gesprek wordt voortgezet.

Medewerking o.a.:

dr. Jan Terlouw (voormalig minister EZ), prof. dr. W.C. Turkenburg (UU Hoogleraar Natuurwetenschap & Samenleving, lid raad VROM)

Ontvangst:

Alumni Netwerk Amsterdam, Universiteitsfonds, Universiteit Utrecht
Programma:
19.00 uur: ontvangst met broodjes
19.45 uur: presentaties, lezing, paneldiscussie
22.30 uur: borrel

Meer informatie:

www.alumni.uu.nl
Kijk bij *alumni regionale netwerken*. Aanmelden: voor 10 oktober 2003 met de bon in dit blad of via de website www.alumni.uu.nl > aanmelden

Arnhem

22 november, 11.00 uur, Wageningse Berg, Generaal Foulkesweg 96, Wageningen

Universiteit en samenleving: een moeizaam huwelijk?

Met de recente invoering van het bachelor-mastermodel aan de Nederlandse universiteiten zijn opnieuw discussies gevoerd over de aard en het wezen van de universiteit. Worden aan de universiteit gespecialiseerde wetenschapsbeoefenaars opgeleid of is de universiteit de leverancier van breed, maar academisch gevormde alumni? Dat is een discussie die nu al bijna twee eeuwen oud is, maar blijkbaar nog niets aan actualiteit heeft ingeboet. In wezen gaat deze discussie over de moeizame verhouding tussen universiteit en maatschappij. Leen Dorsman schetst in vogelvlucht een aantal ontwikkelingen uit de voorbije twee eeuwen. Dit alles ter inleiding op de discussie over de vraag: waartoe dient een universiteit op te leiden oftewel: welke normen en waarden gelden voor de universiteit?

Medewerking:

prof. dr. L.J. Dorsman, UU Hoogleraar Universiteitsgeschiedenis.
Ontvangst:
Alumni Netwerk Arnhem, Universiteitsfonds, Universiteit Utrecht
Programma:
11.00 uur - 14.30 uur, inclusief lunch (gratis)

Meer informatie:

www.alumni.uu.nl
Kijk bij *alumni regionale netwerken*. Aanmelden: voor 15 november 2003 met de bon in dit blad of via de website www.alumni.uu.nl > aanmelden

Eindhoven

31 oktober, 16.00 uur, Academisch Genootschap, Parklaan 93

Het eiwit ontrafeld

Eiwitten zijn iedereen bekend. Het eiwit in een kippenei is het bekendste voorbeeld. Hoe belangrijk eiwitten zijn, is het onderwerp van de lezing van professor Ineke Braakman. Eiwitten zijn overal waar leven is: het zijn de werkers van ons lichaam. Hemoglobine, de vervoerder van zuurstof, is een eiwit. Insuline, verantwoordelijk voor de opslag van suiker, is een eiwit. Ineke Braakman doet onderzoek naar de opbouw van eiwitten, en laat zien welk belang haar onderzoek heeft, onder andere voor toepassingen in de Geneeskunde (bij virusinfecties of ziektes als taaislijmziekte) en in de

biotechnologische industrie (productie van insuline en andere eiwitten).

Medewerking:

mw. prof. dr. L.J. Braakman, UU Hoogleraar Bio-organische Chemie
Ontvangst:
Alumni Netwerk Brabant, Universiteitsfonds, Universiteit Utrecht
Programma:
16.00 uur: ontvangst
16.30 uur: lezing en discussie
17.30 uur: borrel
19.00 uur: diner (facultatief, wel opgeven, € 15 eigen bijdrage, betaling ter plaatse)

Meer informatie:

www.alumni.uu.nl
Kijk bij *alumni regionale netwerken*. Aanmelden: voor 25 oktober 2003 met de bon in dit blad of via de website www.alumni.uu.nl > aanmelden

's Gravenhage

3 oktober, 15.30 uur, Nieuwe of Littéraire Sociëteit De Witte, Plein 24

Duurzame energie, een zonnige toekomst?

Duurzame energiebronnen zoals zonne- en windenergie staan zeer in de belangstelling nu blijkt dat het gebruik van fossiele brandstoffen op den duur zal leiden tot ongewenste klimaatveranderingen. Toepassing van duurzame energiebronnen vereist een veilige opslag. Een van de

mogelijkheden is de opslag via elektrolyse van water, in de vorm van waterstof. Een waterstofeconomie trekt wereldwijd grote belangstelling. In Nederland, koploper op dit gebied, is recent het onderzoeksprogramma Duurzaam Waterstof van start gegaan. De Utrechtse alumnus Joop Schoonman, een van de spelers in dit programma, laat in zijn voordracht zien hoe duurzame energiebronnen een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan onze energiehuishouding. Co-referent Paul Schnabel zal ingaan op de kant van de gebruikers. Hoe verhoudt zich de rationaliteit van de ontwerpers en de overheid tot de rationaliteit van de gebruikers?

Medewerking:

prof. dr. J. Schoonman, TUD hoogleraar Anorganische Chemie, prof. dr. P. Schnabel, UU Hoogleraar Sociale Wetenschappen / directeur Sociaal Cultureel Planbureau / commissaris SHELL

Ontvangst:

Alumni Netwerk Den Haag, Universiteitsfonds, Universiteit Utrecht
Programma:
15.30 uur: ontvangst
16.00 uur: lezing en discussie
17.30 uur: borrel
19.00 uur: diner (facultatief, wel opgeven, kosten € 37,50 per persoon voor een driegangsmenu exclusief wijnen. Kosten overmaken op rekeningnummer 84.75.68.474, tnv Ewijk inz Alumni UU Den Haag /

mr. L.A.M. van Ewijk, penningmeester; o.v.v. kosten deelname Alumnidiner Universiteit Utrecht regio Den Haag)

Meer informatie:
www.alumni.uu.nl
Kijk bij *alumni regionale netwerken*. Aanmelden: voor 25 september 2003 met de bon in dit blad of via de website www.alumni.uu.nl > *aanmelden*

Rotterdam

7 november, 16.00 uur, Gerechtsgebouw Rotterdam, Wilhelminaplein 100-125

Academische kwesties. Over middeleeuwse literatuur, en het goede en het slechte nieuws over de (universitaire) letteren in de moderne samenleving. In zijn presentatie laat Frits van Oostrom, bekend van zijn baanbrekende publicatie over leven en werk van Jacob van Maerlant, zien waar de uitdagingen en kansen liggen voor zijn eigen vakgebied en voor de universitaire letteren in het algemeen. De modernste technieken – audio cd, video, internet – worden gebruikt om u een soort middeleeuwse roadshow voor te schotelen.

Medewerking:

prof. dr. F. van Oostrom, UU Hoogleraar Middeleeuwse Literatuur

Ontvangst:

Alumni Netwerk Rotterdam, Universiteitsfonds, Universiteit Utrecht

Programma:

16.00 uur: ontvangst

16.30 uur: presentaties, lezing

18.00 uur: borrel

19.00 uur: diner Hotel New York (facultatief, wel opgeven, betaling ter plaatse)

Meer informatie:
www.alumni.uu.nl
Kijk bij *alumni regionale netwerken*. Aanmelden: voor 1 november 2003 met de bon in dit blad of via de website www.alumni.uu.nl > *aanmelden*

Utrecht

31 oktober, 16.00 uur, Academiegebouw /Faculty Club Helios, Domplein

Europa is dichterbij dan we denken De toenemende invloed van Europa is van cruciaal belang voor vrijwel alle ingrijpende ontwikkelingen, ook binnen de Utrechtse regio. Enkele voorbeelden zijn het opknappen van het Museumkwartier, of het financieel steunen van FC Utrecht. Prof. Dr. Bart Hessel zal in zijn lezing ingaan op de uitdagingen van het toekomstige Europa, in het bijzonder voor onze regio: de provincie, de gemeenten en zeker ook voor onderwijs en onderzoek en dus voor de Utrechtse universiteit.

Medewerking:

prof. dr. B. Hessel, UU hoogleraar Europees recht en decentrale overheden

Ontvangst:

Alumni Netwerk Utrecht, Universiteitsfonds, Universiteit Utrecht

Programma:

16.00 uur: ontvangst in de Maskeradezaal, Academiegebouw

16.30 uur: presentaties, lezing

18.00 uur: borrel in Faculty Club Helios

19.00 uur: diner (facultatief, wel opgeven, betaling ter plaatse)

Meer informatie:
www.alumni.uu.nl
Kijk bij *alumni regionale netwerken*. Aanmelden: voor 25 oktober 2003 met de bon in dit blad of via de website www.alumni.uu.nl > *aanmelden*

Zwolle

4 november, 19.45 uur, Grand Hotel Wientjes, Stationsweg 7

Wat maakt het verschil tussen mens en muis, of: waar gaan we heen met de wetenschap?

Al vaker in de geschiedenis hebben we gedacht dat we, na weer een wetenschappelijke ontdekking, nu het meeste wel wisten op een bepaald terrein. Dachten we niet dat we de blauwdruk van het leven kenden nu alle genen in beeld zijn? Als altijd blijkt echter dat de wetenschap ons eerder naar meer vragen leidt dan naar meer antwoorden. Want hoe komt het dat muis en mens genetisch vrijwel gelijk zijn, maar toch zoveel van elkaar verschillen? Het antwoord moet gezocht worden in de eiwitten. Genen geven wellicht de blauwdruk, maar eiwitten bepalen hoe een cel functioneert. Professor Albert Heck presenteert het proteomics onderzoek: de wereld van de eiwitten, hun functie, en de toepassing van het onderzoek in de geneeskunde.

Medewerking:

prof. dr. A.J.R. Heck, UU Hoogleraar Proteomics en Biomoleculaire Massaspectrometrie

Ontvangst:

Alumni Netwerk Zwolle, Universiteitsfonds, Universiteit Utrecht

Programma:

19.45 uur: ontvangst

20.15 uur: presentatie, lezing, discussie

21.30 uur: borrel

Meer informatie:
www.alumni.uu.nl
Kijk bij *alumni regionale netwerken*. Aanmelden: voor 25 oktober 2003 met de bon in dit blad of via de website www.alumni.uu.nl > *aanmelden*

Utrechts Universiteitsfonds

Het Utrechts Universiteitsfonds is de organisatie van begunstigers die tot doel heeft bij te dragen aan de groei en de bloei van de Universiteit Utrecht. Dat doet het U-fonds onder meer door:

- versterken van de band tussen alumni (oud-studenten) en universiteit, en alumni onderling
- bureau voor alumnicontacten en -faciliteiten
- vestigen van bijzondere leerstoelen
- subsidiëren van activiteiten door studenten voor studenten
- verstrekken van beurzen en prijzen
- sociale zorg voor studenten

Het hart van het Universiteitsfonds wordt gevormd door onze begunstigers. Met hun begunstigerschap geven zij aan meer te willen zijn voor de Universiteit Utrecht. Wilt u uw Universiteit daadwerkelijk steunen en wilt u tegelijkertijd betrokken blijven bij uw universiteit? Wordt dan begunstiger van het Universiteitsfonds. Voordelig voor u, goed voor de universiteit. Nieuwe begunstigers ontvangen als welkomstgeschenk naar keuze

- 'Zo, dit is de wereld. Utrechtse afgestudeerden over 50 jaar leven en werk', een reeks alumniportretten.
- 'Morele autoriteit als verbond tussen institutie en authenticiteit', lezing van prof. dr. Hans Achterhuis, uitgesproken op de Universiteitsdag 2003.

Alle begunstigers ontvangen jaarlijks de Ufonds-alumnipas. U kunt zich aanmelden als begunstiger met de bon in dit blad.

ALUMNICONTACTPERSONEN

Contactpersonen faculteiten

Utrechts universiteitsfonds/

Alumnibureau
Heidelberglaan 8, 3584 CS Utrecht
(030) 253 80 25, E-mail: ufonds@ufonds.uu.nl

Aardwetenschappen
Budapestlaan 4, 3584 CA Utrecht
(030) 253 51 16, E-mail: n.meijer@geo.uu.nl

Biologie
Postbus 80088, 3508 TB Utrecht
(030) 253 99 89, E-mail: c.m.jansen@bio.uu.nl

Diergeneeskunde
Postbus 80163, 3508 TD Utrecht
(030) 253 48 36, E-mail: m.broekhoven@vet.uu.nl

Farmaceutische Wetenschappen
Postbus 80082, 3508 TB Utrecht
(030) 253 73 13, E-mail: d.a.ondaatje@pharm.uu.nl

Geneeskunde
Postbus 80030, 3508 TA Utrecht
(030) 253 62 40, E-mail: t.m.v.fakkeidij@med.uu.nl

Godgeleerdheid
Heidelberglaan 2, 3584 CS Utrecht
(030) 253 18 53, E-mail: mswarte@theo.uu.nl

Letteren
Kromme Nieuwegracht 46, 3512 HJ Utrecht
(030) 253 97 56, E-mail: s.poorterman@let.uu.nl

Natuur- en Sterrenkunde
Postbus 80195, 3508 TI Utrecht
(030) 253 32 84, E-mail: th.m.seuren@phys.uu.nl

Rechtsgeleerdheid
Janskerkhof 3, 3512 BK Utrecht
(030) 253 70 18, E-mail: l.wienese@law.uu.nl

Ruimtelijke Wetenschappen
Heidelberglaan 2, 3584 CS Utrecht
(030) 253 20 44, E-mail: y.langen@geog.uu.nl

Scheikunde
Padualaan 8, 3584 CH Utrecht
(030) 253 27 93, E-mail: m.vandergarde@chem.uu.nl

Sociale Wetenschappen
Heidelberglaan 1, 3584 CS Utrecht
(030) 253 47 00, E-mail: m.splinter@fss.uu.nl

Wijsbegeerte
Heidelberglaan 8, 3584 CS Utrecht
(030) 253 18 31, E-mail: e.kas@phil.uu.nl

Wiskunde en Informatica
Budapestlaan 6, 3584 CD Utrecht
(030) 253 15 15, E-mail: vlimmere@math.uu.nl

IVLOS
Heidelberglaan 8, 3584 CS Utrecht
(030) 253 44 94, E-mail: m.vanrijswijk@ivlos.uu.nl

Contactpersonen nationaal

Regio Amsterdam, Ruud de Ruiter,
E-mail: Amsterdam@alumni.uu.nl

Regio Arnhem, Joop van de Vate,
E-mail: Arnhem@alumni.uu.nl

Regio Den Haag, Frans Driedonks,
E-mail: Denhaag@alumni.uu.nl

Regio Maastricht, nog onbekend
E-mail: Maastricht@alumni.uu.nl

Regio Rotterdam, nog onbekend
E-mail: Rotterdam@alumni.uu.nl

Regio Brabant, Kees Ampt,
E-mail: Eindhoven@alumni.uu.nl

Regio Zwolle, Ieke Rozendaal,
E-mail: Zwolle@alumni.uu.nl

Regio Utrecht, Bob Zaalberg,
E-mail: Utrecht@alumni.uu.nl

Contactpersonen internationaal
Verenigde Staten, Irma Jansen, New York,
E-mail: irma.jansen@hotmail.com

Zuid-Afrika, Pieta van Beek, Hanna Botha,
Jacques van der Elst
E-mail: SouthAfrica@alumni.uu.nl

Indonesië, Theo Tuwankotta,
E-mail: Indonesia@alumni.uu.nl

Thailand, E-mail: Ufonds@ufonds.uu.nl

Spanje, Germaine Custers,
E-mail: Germainecusters@hotmail.com

Engeland, E-mail: Ufonds@ufonds.uu.nl

Frankrijk, E-mail: Ufonds@ufonds.uu.nl

Alumni agenda

'Lagerhuis debat' voor jonge alumni

22 oktober

Op 22 oktober organiseert het U-fonds het 'lagerhuis debat' voor jonge alumni.

Discussieer mee met bekende wetenschappers en politici over de volgende actuele thema's:

• **Ivoren torens of kennis-economie?**

Is de universiteit een kennisfabriek of de spil van de kenniseconomie? Kan, wil en moet de universiteit zich meer naar buiten richten en vorm geven aan een centralere rol in de maatschappij?

• **Werkloze jonge academici?**

Werkloosheid onder jonge academici neemt toe. Afstuderen is niet meer zo feestelijk als in de jaren 90. Hoe gaan pas afgestudeerden hiermee om? Bij de pakken neerzitten en wachten op betere tijden of zelf het heft in handen nemen?

Het debat begint om 19.30 uur in het Academiegebouw, Domplein 29 te Utrecht. De deuren gaan om 19.00 uur open. Gastheer is de heer Jan G.F. Veldhuis, voorzitter van het college van bestuur. Dagvoorzitter is dr. Bas Haring, jonge alumnus, wetenschapper en schrijver van 'Kaas en de evolutietheorie'. De toegang is gratis. Een Utrechtse DJ zorgt in de pauzes en bij de borrel na afloop voor extra sfeer.

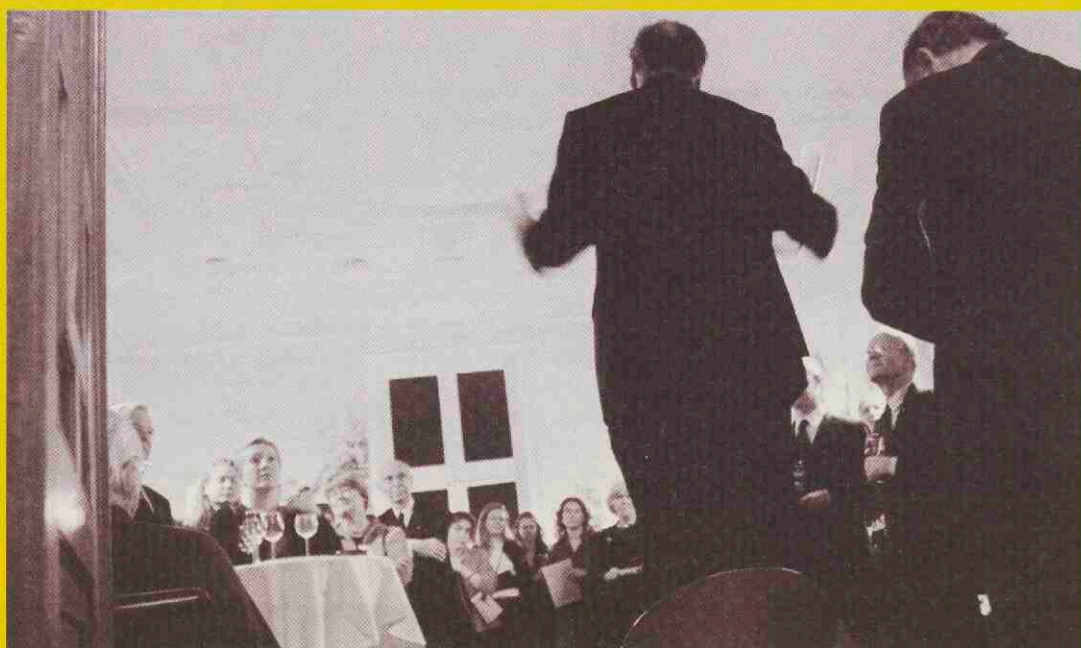
Kijk op www.alumni.uu.nl voor meer informatie.

Alumniborrels

Ieder kwartaal organiseert het Universiteitsfonds een alumniborrel in het Academiegebouw. Een handige manier om elkaar te ontmoeten, op de hoogte te blijven van het universitaire wel en wee en een goed moment voor een afspraak met studiegenoten. De kalender voor het komende academisch jaar ziet er als volgt uit:

- Vrijdag 5 september
- Vrijdag 28 november
- Vrijdag 13 februari
- Vrijdag 14 mei
- Vrijdag 10 september
- Vrijdag 19 november

De borrels beginnen om 17.00 uur

Alumniborrel in het Academiegebouw

in het Academiegebouw. Nadere details zoals een overzicht van de sprekers, een aanmeldingsformulier en een digitale gastenlijst vindt u op onze website www.alumni.uu.nl

Op de eerste alumniborrel op 5 september vertelt Adriaan Dorresteyn, decaan faculteit Rechtsgeleerdheid, u in het kort waartoe de invoering van de nieuwe bachelorstructuur in zijn faculteit heeft geleid: verdubbeling van het studierendement en klachten van studenten die zich op de huid gezeten voelen. Ook wordt aan u het alumniprogramma gepresenteerd voor het komende najaar, waaronder de Utrecht-lezingen in de regio en het jongerendebat over jeugdwerkloosheid en de kenniseconomie.

Alle alumni zijn vanaf 17.00 van harte welkom uur in de Belle van Zuijlenzaal in het Academiegebouw, Domplein 29 te Utrecht. De toegang is vrij, maar u kunt zich aanmelden op onze website. Hier vindt u ook de digitale gastenlijst en kunt u een afspraak maken met oud-studiegenoten.

Jaarvergadering Utrechts Universiteitsfonds

19 september

Het universiteitsfonds nodigt de begunstigers uit voor de jaarlijkse vergadering op vrijdag 19 septem-

ber aanstaande. De vergadering vindt plaats op de campus van het University College. Inmiddels hebben alle begunstigers de uitnodiging ontvangen samen met het jaarverslag van het Universiteitsfonds. Op de jaarvergadering hebben begunstigers de gelegenheid met het bestuur van gedachten te wisselen over de resultaten van het alumnibeleid en de andere typische Ufondstaken die met de inkomsten van begunstigers uitgevoerd kunnen worden. Met name betreft dat de instelling van bijzondere leerstoelen en het verlenen van subsidies voor activiteiten door studenten voor studenten.

Na het zakelijke gedeelte volgen twee presentaties. Merlijn Ballieux, lid van de studentencommissie 2002/2003 laat zien aan wat voor projecten de subsidiegelden voor studenten zijn besteed. Daarna geeft professor dr. Aafke Komter, bijzonder hoogleraar vanwege het Utrechts Universiteitsfonds op de leerstoel 'Vergelijkende studies van maatschappelijke solidariteit', een presentatie over het begrip solidariteit en de verschuivingen die daarin zijn waar te nemen. Na afloop ontvangt het bestuur u in de bar voor een uitgebreide borrel en nabespreking.

Begunstigers kunnen zich aanmelden per post, dan wel digitaal: www.ufonds.uu.nl

Benoemingen / eervol ontslag

De penningmeester van het Utrechts Universiteitsfonds, Mr. Han van Manen, is met ingang van 1 september opnieuw benoemd tot penningmeester voor een periode van drie jaar.

Het bestuur heeft aan prof. dr. P. Verweel, bijzonder hoogleraar Organisatie en Management vanuit Multicultureel Perspectief, met ingang van 1 juni 2003 eervol ontslag verleend. Professor Verweel is inmiddels benoemd tot hoogleraar Bestuurs- en Organisationswetenschap aan onze universiteit.

Het bestuur heeft aan prof. dr. Bär, bijzonder hoogleraar Experimentele Neurologie, met ingang van 1 september 2003 eervol ontslag verleend. Professor Bär is per 1 september benoemd tot hoogleraar Biomedische Wetenschappen aan onze universiteit.

Website U-fonds vernieuwd

Donderdag 3 juli is de nieuwe U-fonds website gelanceerd. De site biedt door de verbeterde indeling en layout makkelijkere toegang tot de geboden informatie. Alumniweb, de online database en almanak met alumnigegevens, is een onderdeel van deze site. Met gebruik van de toegangscode die u in de afgelopen maanden door het AlumniBureau is toegestuurd kunt u voortaan zelf via internet uw gegevens bekijken en beheren en in de almanak op zoek gaan naar andere alumni. Inmiddels hebben 10.000 alumni hun Alumniweb account in gebruik genomen.

U kunt de vernieuwde site vinden op www.ufonds.uu.nl of www.alumni.uu.nl

Utrechtse stellingen

Stellingen uit recente Utrechtse proefschriften

Studium Generale

Nederlands Film Festival 2003 – Hollands Licht

25 september – 1 oktober

Naar aanleiding van de première van de documentaire Hollands Licht tijdens het Nederlands Film Festival 2003 presenteert Studium Generale tussen 25 september en 1 oktober een avondprogramma waarin het thema 'Hollands Licht' wordt besproken en geïllustreerd aan de hand van Hollands Licht en andere Nederlandse films waarin licht een bijzondere rol speelt.

Het programma bestaat uit vier filmvoorstellingen en een forumdiscussie. Bij aanmelding voor 16 september bij Studium Generale ontvangt u kaarten voor de première van Hollands Licht en de drie andere filmvoorstellingen en een reserveringskaart voor de forumdiscussie voor de speciale prijs van € 13,50. Kaarten zijn ook los te reserveren via (030) 232 2684 (19 september t/m 1 oktober, 10.00 – 20.00 uur).

Rome, de eeuwige stad

14 en 21 oktober, 11, 18 en 25 november, 2 december

Na Athene en Alexandrië komt in de serie Antieke Steden Rome aan bod. De lezingen vinden plaats in de Senaatszaal van het Academieggebouw, Domplein 29, Utrecht en beginnen om 20.00 uur.

Grijze Wijzen VIII

3 november en 1 december

In Grijze Wijzen VIII komen twee illustere emeriti van onze universiteit aan het woord: prof. dr. G.H. Jansen (emeritus hoogleraar Sociologie) en prof. dr. H.A.M. Snelders (emeritus hoogleraar Geschiedenis van de Natuurwetenschappen).

De lezingen beginnen om 20.00 uur en vinden plaats in de Faculty Club Helios, Achter de Dom 7a, Utrecht. Reserveren is verplicht: k.grauekamp@sg.uu.nl.

The Next Gender-ations

5, 19 en 26 november

Ter viering van het lustrum van Vrouwenstudies organiseert Studium Generale de lezingencyclus The Next Gender-ations waarin een aantal actuele thema's van het letteren curriculum wordt behandeld.

De lezingen vinden plaats in het Academieggebouw, Domplein 29, Utrecht en beginnen om 20.00 uur.

Algemene Kennis Colleges

6, 13, 20 en 27 november, 4 en 11 december

De serie Algemene Kennis Colleges behandelt onderwerpen uit kunst, cultuur en wetenschap. Zo spreekt de natuurkundige en Nobelprijswinnaar 't Hooft over de snaartheorie, de etholoog Van Hooft over de evolutie van intelligentie en de psycholoog Kohnstamm over algemene kennis.

De lezingen vinden plaats in de Senaatszaal van het Academieggebouw, Domplein 29, Utrecht en beginnen om 20.00 uur.

Aan deelname zijn geen kosten verbonden, tenzij anders vermeld. Het volledige programma van Studium Generale vindt u op www.sg.uu.nl.

Voor meer informatie kunt u ook contact opnemen met:
Bureau Studium Generale,
Heidelberglaan 8, 3584 CS
Utrecht.
tel. (030) 253 2436, e-mail:
studgen@sg.uu.nl.

HOVO

Hoger Onderwijs voor Ouderen (HOVO) biedt in het komende academisch jaar 56 cursussen op het gebied van filosofie, theologie, geschiedenis, kunstgeschiedenis, architectuur, muziek, letteren, sociale wetenschappen, recht, natuurwetenschappen en geneeskunde.

De meeste cursussen beginnen eind september en tellen acht bijeenkomsten.

Het cursusaanbod omvat onder andere:

- **Filosofie van de Grieks-Romeinse Oudheid**, door o.a. prof. dr. K.A. Algra, faculteit Wijsbegeerte.
- **De Bijbel in de (moderne) literatuur**, door prof. dr. P.C. Beentjes, Katholieke Theologische Universiteit Utrecht.
- **Nederlanders tijdens de bezetting 1940-1945**, door dr. G. Trienekens, Instituut voor Geschiedenis Utrecht.
- **Monumenten uit de muziekgeschiedenis II**, over composities van Monteverdi, Schütz, Bach, Mozart en Mahler, door docenten van het Instituut Kunstgeschiedenis en Muziekwetenschap.
- **De Divina Commedia: een afspiegeling van Dantes tijd**, door mw. dr. J.A.M. van der Helm, docent Italiaanse taal- en letterkunde.
- **De veranderende jeugdperiode**, door Prof. dr. Christien Brinkgreve (Universiteit Utrecht) naar aanleiding van het boek waaraan zij werkt: "Vroeg mondig, laat volwassen".
- **Omgaan met andere culturen**, door prof. dr. Lotty Eldering, emeritus hoogleraar Interculturele pedagogiek aan de Rijksuniversiteit Leiden, over opvoeding door allochtone ouders.
- **Klimaat en oceanen**, o.l.v. prof. dr. C.J.E. Schuurmans, emeritus hoogleraar Universiteit Utrecht en verbonden aan het KNMI, m.m.v. prof. dr. J. Oerlemans, laureaat Spinoza Prijs 2002.
- **Energie en milieu**, een breed opgezette cursus over allerlei vormen van energievoorziening en hun voor- en nadelen, door prof. dr. W. Turkenburg en andere docenten van het Copernicus Instituut voor Duurzame Ontwikkeling en Innovatie.
- **Psychiatrie**, door hoogleraren en docenten van o.a. de Divisie Her-

senen van het Universitair Medisch Centrum Utrecht.

- **Het DNA-tijdperk**, door hoogleraren en docenten van de faculteit Biologie en het Centrum voor Bio-Ethiek en Gezondheidsrecht.
- **Onze voeding: lekker, gezond en veilig?**, door hoogleraren en docenten van de faculteit Diergeneeskunde.

De cursusprijzen bedragen € 105 tot € 175.

Meer informatie over het cursusprogramma vindt u op www.hovoutrecht.nl. U kunt de cursusgids ook aanvragen bij het secretariaat, tel. (030) 253 3483.

Juridisch PAO

Het Juridisch PAO Utrecht biedt twee maal per jaar een breed, open cursusprogramma op verschillende rechtsgebieden aan. In cursussen van één of enkele dagdelen wordt u ingewijd in de meest recente ontwikkelingen in wetgeving en jurisprudentie, of verdiept u zich in thema's die onontbeerlijk zijn voor een goede beroepsuitoefening. In het najaar organiseert het Juridisch PAO cursussen op het gebied van Bestuursrecht, Fiscaal Recht, Privaatrecht, Sociaal Recht en Strafrecht en raakvlakken tussen die disciplines.

Een compleet overzicht van de cursussen vindt u op www.law.uu.nl/pao

Aan deelname zijn kosten verbonden. Heeft u een alumnipas en bent u niet langer dan vijf jaar geleden afgestudeerd, dan krijgt u 20% korting.

Voor meer informatie:
Juridisch PAO Utrecht
Janskerhof 3, 3512 BK Utrecht
tel. (030) 253 7022/7032, Fax
(030) 253 8410
e-mail: JPAO@law.uu.nl
www.law.uu.nl/pao

Gezien het gemak waarmee een muis na zenuwshade loopt en klimt, zou de mens er goed aan doen op vier poten te gaan lopen.

[Tineke Vogelaar, Geneeskunde]

Het gezin is de hoeksteen van een proefschrift.

[Peter Klijn, Geneeskunde]

De oplossing van het file- en parkeerprobleem is iedereen die binnen tien kilometer van zijn werk woont verplicht met de fiets te laten komen.

[Marco van Vulpen, Geneeskunde]

Pickeren is misbruik maken van de verbeeldingskracht.

[Carolien van Andel, Geneeskunde]

Intuïtie liegt niet.

[Jacqueline Termote, Geneeskunde]

Vanwege de negatieve klankassociatie is de mierenecologie nooit een bloeiend vakgebied geworden.

[Tjalling Jager, Biologie]

Het is een misverstand dat homeopathie het medicijnverbruik zou verminderen. Het vervult de behoefte om iets te doen, terwijl niets doen meestal net zo goed is.

[Lisette te Velde, Geneeskunde]

Indien het ongewenst is effecten te signaleren, verdient het aanbeveling zo min mogelijk te meten. Voorbeelden van in dit opzicht geslaagde projecten zijn de monitoring van geluidsoverlast op Schiphol en menige bodemsanering.

[Hans Peter Broers, Ruimtelijke Wetenschappen]

Sterke verhalen zijn zelden leuk op het moment dat ze ontstaan.

[Jaap Reijneveld, Geneeskunde]

De angst voor een bioterroristische aanslag staat niet in verhouding tot de haalbaarheid ervan.

[Byron Martina, Diergeneeskunde]

Wie het laatst lacht..., is traag van begrip.

[Berthil Prinsen, Geneeskunde]

Fietspaden en andere verkeerswegen zouden alleen aangelegd mogen worden door mensen die deze daadwerkelijk gebruiken.

[Marrick van Veen, Natuurkunde]

Alumni agenda

Postacademische opleidingen USBO

De Utrechtse School voor Bestuurs- en Organisatiewetenschap (USBO) verzorgt postacademische opleidingen met intensieve individuele begeleiding voor leidinggevendenden, bestuurders, en staf/beleidsmedewerkers in dienstverlenende organisaties.

Binnenkort starten de volgende opleidingen:

- Leergang Strategisch management in de non-profit sector (september 2003-2005)
- Leergang Counselling in Context (oktober 2003-2005)
- Cursus Kwaliteit en implementatie in non-profit organisaties (september 2003)
- Cursus Organiseren en Leidinggeven (najaar 2003)
- Cursus Intercultureel Management (voorjaar 2004)

Een compleet overzicht van de cursussen vindt u op www.usg.uu.nl (klik op onderwijs).

U kunt ook contact opnemen met het PAO-secretariaat van USBO voor meer informatie of een brochure.

USBO
Bijlhouwerstraat 6, 3511 ZC Utrecht
Tel. (030) 253 8101/8777/
9382/6157
e-mail: info@usg.uu.nl
www.usg.uu.nl

Aan deelname zijn kosten verbonden. Heeft u een alumnipas, dan krijgt u 10% korting tot een maximum van € 1100.

Cursus Design Management

18 november 2003 – 31 januari 2004

Het wordt voor organisaties steeds belangrijker een herkenbare identiteit te ontwikkelen en te behouden. Design is hierbij een belangrijk instrument. In deze cursus ontwikkelt u een visie op het gebruik van design als strategisch middel en leert u hoe u alle uitingen van uw organisatie in gedrag, beelden en communicatie kunt afstemmen.

De cursus duurt 10 weken en wordt gegeven van 19.00 tot 22.00 uur in het centrum van Utrecht. Docent en coördinator is drs. Joke van Beek, tel (030) - 253 9395. Voor de cursus gelden ingangseisen.

Voor een uitgebreide brochure of meer informatie kunt u bellen met het secretariaat van USBO (030) 253 8101 of mailen naar J.vanBeek@usg.uu.nl

De Uitwijk

Cultureel Studentencentrum de Uitwijk organiseert komend najaar een keur aan cursussen, waarin u uw creativiteit op ambachtelijke wijze kunt ontwikkelen. Op de cursusmarkt op dinsdag 23 september (13.30-18.00 uur, hal Educatorium, De Uithof) vertellen docenten u meer over het uitgebreide aanbod, zoals grafische technieken, olieverfschilderen, filmanalyse, moderne kunst, filosofie en yoga.

Daarnaast vertoont De Uitwijk van 22 september tot en met 4 december vier keer per week (ma-do) films in het Ruppertgebouw. Zowel de cursussen als het filmprogramma zijn toegankelijk voor alumni. Wie zich binnen een jaar na afstuderen inschrijft voor een cursus, kan nog voor de studentenprijs deelnemen.

Voor meer informatie en/of het opvragen van het cursus- of filmrooster kunt u contact opnemen met:
Cultureel Studentencentrum De Uitwijk
Ruppertgebouw, Leuvenlaan 19, 3584 CE Utrecht - de Uithof
tel. (030) 253 3402, e-mail: info@uitwijk.uu.nl
www.uitwijk.uu.nl

Talencursussen James Boswell Instituut

Wilt u uw talenkennis verder ontwikkelen? Boswell Talen biedt in het academisch jaar 2003-2004 diverse Engelse trainingen aan, zoals:

- Spoken English
 - Presenting in English
 - Writing in English for Publication
 - English for administrative staff
- Ook kunt u bij het Boswell Instituut

terecht voor trainingen op verzoek, zoals Teaching in English, en cursussen Spaans, Italiaans en Frans. Voor alumni van de Universiteit Utrecht gelden gereduceerde tarieven.

Voor meer informatie:
James Boswell Instituut
Kriekenpitplein 21-22, 3584 ED Utrecht
tel. (030) 253 8666, e-mail: james.boswell@jbi.uu.nl
www.jbi.uu.nl

20% korting op cursussen Faculteit der Letteren

Heeft u interesse in een cursus vroegmoderne literatuur, film- en televisieanalyse, communicatiekunde of eigentijdse geschiedenis? Of houdt u zich liever bezig met taalverwerving Spaans, Russisch of Vrouwenstudies?

In het studiejaar 2003-2004 biedt de Faculteit der Letteren een uitgebreid cursusaanbod voor contractanten aan. Houders van een U-fonds Alumnipas krijgen 20% korting op het cursusgeld.

Kijk voor meer informatie op www.let.uu.nl/contractanten

IVLOS Studiemiddag

Maandag 29 september

Op de studiemiddag voor schoolpracticumdocenten en alumni van de lerarenopleiding IVLOS (Interfacultair Instituut voor Lerarenopleiding, Onderwijsontwikkeling en Studievoordigheden) worden deelnemers geïnformeerd over de nieuwste ontwikkelingen bij de opleiding. Daarnaast zijn er workshops op het gebied van algemene didactiek, vakdidactiek en begeleidingsvaardigheden. De deelnemers ontvangen een nascholingscertificaat. De middag wordt afgerond met een borrel.

De studiemiddag vindt plaats in het Ruppertgebouw en het Bestuursgebouw op de Uithof en duurt van 13.00 tot 17.00 uur.

Voor aanmeldingen of nadere informatie kunt u contact opnemen met:

IVLOS
Martine van Rijswijk,
Tel.: (030) 253 4494, e-mail: m.m.vanrijswijk@ivlos.uu.nl
Aan deelname zijn geen kosten verbonden.

Truth or Dare? Celebrating 15 years of Women's Studies in Utrecht

Lustrumcongres 13-14 november

Op 13 en 14 november viert de leerstoelgroep vrouwenstudies haar vijftienjarig bestaan met de conferentie Truth or Dare? Celebrating 15 years of Women's Studies in Utrecht. De conferentie kent een afwisselend programma en zal reflecteren op de state of the art van het interdisciplinaire vakgebied vrouwenstudies, waaronder gender and ICT, women and science en ethnicity and cultural diversity. Internationale sprekers zijn o.a. prof. dr. Nina Lykke (University of Odense), prof. dr. Katherine Hayles (UCLA) en Marlene Dumas (Zuid Afrikaanse kunstenaar).

Op 14 november organiseert de leerstoelgroep een reünie voor alumni van de specialisatie Vrouwenstudies. Alumni die nog geen bericht hebben ontvangen, worden verzocht contact op te nemen.

Voor meer informatie:
Joyce Neerhout en Trude Oorschot
Faculteit Letteren/Vrouwenstudies
Muntstraat 2 A
3512 EV, Utrecht
tel. (030) 253 6001,
email: truthordare@let.uu.nl

Combattimento Consort Amsterdam

Uniek concert met werken van Haydn

12 november

Het Combattimento Consort Amsterdam onder leiding van Jan Willem de Vriend verzorgt op woensdag 12 november een zeer bijzonder concert ter gelegenheid van het 10-jarig bestaan van de Nederlandse Joseph Haydn Stichting. Het gezelschap speelt zes werken van Joseph Haydn die, voor zover is na te gaan, niet eerder in Nederland te horen waren. Drie ervan zijn Divertimenti a otto voci, ook wel barytonoctetten genoemd. De baryton is een bijzonder strijk/tokkelinstrument waar Haydn veel werken voor schreef. Daarnaast voert het Combattimento Consort Amsterdam een kwintet uit en twee van de acht uit 1790 daterende Notturmi voor de koning van Napels.

Het concert vindt plaats in de Unie-zaal in het Academiegebouw aan het Domplein 29 te Utrecht, aanvang 20.15 uur. Als lezer van Illuster kunt u toegangskaarten verkrijgen tegen een gereduceerd tarief van € 12 door ten minste vier weken vantevoren het verschuldigde bedrag op giro 4388908 van de Nederlandse Joseph Haydn Stichting te Utrecht over te maken, onder vermelding van 'concert 12/11', het

Vrijdag 28 november 2003: Pieterskerk, Pieterskerkhof 3 te Utrecht, aanvang 20:15 uur.

Zaterdag 6 december 2003: Academiegebouw (aula), Domplein 29 te Utrecht, aanvang 16:00 uur.

Toegangsprijs: € 7,50 (studenten, U-Pas, CJP, 65+ € 6)
Reserveren: (030) 293 3092 (Rabina) of mail naar medusa@studver.uu.nl
www.medusa.studver.uu.nl

Universiteitsmuseum

Kent u de vaste collectie van het Universiteitsmuseum al en wilt u wel eens wat anders bekijken? Binnenkort zijn de volgende tentoonstellingen te zien:

Orthodontie (20 september 2003 tot en met 18 januari 2004)

Dit specialisme binnen de tandheelkunde bestaat 50 jaar. De tentoonstelling laat de geschiedenis van het gebit, het bouwplan en de beugel zien.

Kartografie (12 november 2003 tot half april 2004)

Tentoonstelling waarin niet alleen bijzondere kaarten en globes te zien zijn, maar ook het verhaal achter de kaart wordt verteld.

aantal kaarten en uw adres. De kaarten liggen dan op woensdag 12 november vanaf 19.30 uur voor u klaar.

Kaarten zijn ook tegen het gewone tarief te verkrijgen bij Boudisque, Drieharingstraat 27-29, Utrecht, tel. (030) 232 1488 en aan de zaal vanaf 19.30 uur op woensdag 12 november, Academiegebouw, Domplein 29, Utrecht.

Voor meer informatie:
De Nederlandse Joseph Haydn Stichting
Arthur van Schendelstraat 158,
3511 MG Utrecht
Tel. (030) 231 1505, e-mail:
info@haydnstichting.nl
www.haydnstichting.nl

Great Britten

28 november en 6 december

Onder de titel 'Great Britten' geeft Studentenvrouwenkoor Medusa dit najaar twee concerten die geheel in het teken staan van de Britse componisten Benjamin Britten en Gustav Holst.

Op het programma staan onder andere A Ceremony of Carols van Britten Hymns from the Rig Veda (Holst). Het koor zal op harp worden begeleid door Anne-Marieke Meij.

Universiteitsmuseum
Lange Nieuwstraat 106
3512 PN Utrecht
tel.: (030) 253 8008.
Bereikbaar met bus 2 vanaf
Centraal Station.
Geopend di t/m zo van
11.00 tot 17.00 uur.
Toegang tot 18 jaar 2 euro,
Volwassenen 4 euro. Pas 65+,
CJP 3 euro. U-pas 50% korting.
MJK en studenten, medewerkers
en alumni van de Universiteit
Utrecht: gratis.
www.museum.uu.nl

De revolutie van de jaren zestig

Zaterdag 8 november, 14.00 uur
Senaatszaal Academiegebouw,
Domplein 10, Utrecht

Op 8 november organiseert de alumnivereniging VIGU van de opleiding geschiedenis een bijeenkomst over de revolutie van de jaren zestig en de historiografische ontmythologisering. Spreker Niek Pas deed als eerste uitgebreid historisch onderzoek naar de spraakmakende Provo-beweging en promoveerde hierop onlangs met het proefschrift *Imaazje! De verbeelding van Provo (1965-1967)*. Daarnaast zal ook Maarten van Rossem, bijzonder hoogleraar Letteren, een lezing verzorgen.

Iedereen is van harte welkom! Voor leden van de Alumnivereniging VIGU is de bijeenkomst gratis, aan niet-leden wordt een bijdrage van €7,50 gevraagd.

Voor meer informatie en aanmelden (voor 24 oktober) kunt u contact opnemen met Annelies van den Hurk, annelies.vanden-hurk@let.uu.nl, tel. 030-253 6153 of kijk op www.let.uu.nl/hist

Caroluslezing

Donderdag 20 november, 15.30 uur, Wentgebouw, Sorbonnelaan 16, De Uithof

Op 20 november organiseert de alumnivereniging Carolus de Maets van de opleiding scheikunde de jaarlijkse Caroluslezing. Spreker is prof. dr. Rietje van Dam-Mieras. De lezing duurt een uur, waarna er een borrel in het restaurant van het Wentgebouw geserveerd wordt.

Aanmeldingen en informatie bij voorlichter@chem.uu.nl of (030) 253 94 61

Philosophical High Tea

Zaterdag 29 november, 14.00 tot 17.00 uur. Locatie wordt via nieuwsbrief bekend gemaakt

Ook dit jaar organiseert de alumnivereniging van Wijsbegeerte Autarkeia een Philosophical High Tea. Onder het genot van koffie, thee, scones en ander lekkers zal gediscussieerd worden over een filosofisch thema. Spreker is Dr. Rob van Gerwen, estheticus en voormalig huisfilosoof van het Centraal Museum.

De bijeenkomst is speciaal bestemd voor leden van Autarkeia, maar introducties zijn van harte welkom.

Aanmeldingen en informatie bij Erna Kas, via erna.kas@phil.uu.nl

Alumnilezingen Aardwetenschappen

Het departement Aardwetenschappen organiseert in samenwerking met de Utrechtse Geologen Vereniging een serie lezingen voor studenten aardwetenschappen waarin oud-studenten vertellen over hun werk en de brede mogelijkheden van afgestudeerde aardwetenschappers. Suggesties voor goede/leuke sprekers zijn welkom bij het alumnibureau van de faculteit (deblok@geo.uu.nl) of bij het bestuur van de Utrechtse Geologen Vereniging (ugv@geo.uu.nl).

De eerstvolgende lezing is naar verwachting in oktober 2003, waarna de frequentie zal worden opgevoerd. Informatie over onze alumniactiviteiten vindt u op www.geo.uu.nl.

Elke dag vlees eten wordt net zoets als opa met zijn bolknak en jenever. Die behoort bijna tot het verleden. Wie daar raar van opkijkt moet maar eens kijken naar de jacht. De jager is belachelijk gemaakt door goede communicatie. Hij mag maar enkele dieren jagen en niemand neemt het meer serieus. Zo is het ook met bont gegaan. Wie durft er nu nog met een bontjas over straat?

[Hoogleraar dier en recht Dirk Boon in het *Utrecht Nieuwsblad*]

'Als iemand van dertigduizend jaar geleden hier nu rond zou lopen, zou hij volkomen verbijsterd zijn over de hoeveelheid techniek, de hoeveelheid macht over de natuur. Maar als hij bij iemand op bezoek was en de kindjes of de kleinkindjes zou zien komen eten, zou hij zeggen: dit patroon van uitwisseling en onderlinge zorg herken ik, er is niks wezenlijks veranderd.'

[Eminent hoogleraar gedragsbiologie Jan van Hoof in *M van NRC Handelsblad*]

'Hoppen was 'in' toen de flexibilisering van de arbeidsmarkt een hot item was. Toen hoorde je vaak: "Werk jij al vijf jaar bij hetzelfde bedrijf?" De moderne werknemer gedroeg zich tot voor kort, enigszins overdreven gesteld, als een kleine zelfstandige die zich nu eens hier, dan eens daar verhuurde. In die tijd verwisselde je van werkgever omdat je een Saab had en elders een Mercedes kon krijgen. Nu de baanzekeerheid voortbij is, is die hophype ook over.'

[Hoogleraar arbeids- en emancipatie-economie Joop Schippers in *NRC Handelsblad*]

'Wij besteden hier heel veel tijd aan patiëntenzorg, bijna net zoveel als een perifere ziekenhuis. Het is dus logisch als specialisten zeggen: ik stap over, dan krijg ik voor hetzelfde werk twee keer zoveel betaald. Ik heb tegen mijn bestuur gezegd: jullie willen Ajax zijn, maar je betaalt als MVV. Ik vind niet dat wij overvragen. We verdienen een leuk inkomen, maar we begrijpen niet waarom wij onder aan de ladder hangen.'

[Anesthesioloog Geert-Jan Cromhecke in *de Volkskrant*]

Publicaties

De wereld volgens Klukhuhn

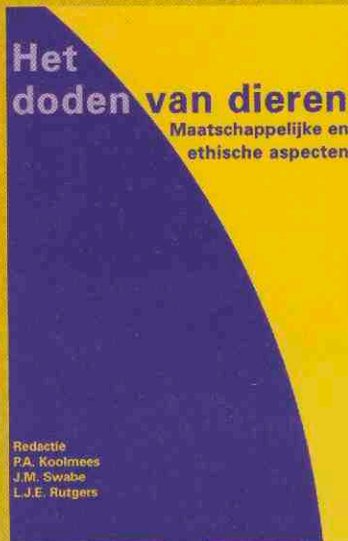
'Je bent academisch gevormd als je dit boek uit hebt, weet wat erin staat en het kunt navertellen', aldus dr. André Klukhuhn naar aanleiding van de cursus Academische Vorming die hij voor de Universiteit Utrecht verzorgt. Ik geef het je te doen: 700 pagina's compacte tekst navertellen. Want die omvang heeft het boek *De geschiedenis van het denken; Filosofie, wetenschap, kunst en cultuur van de oudheid tot nu*. Klukhuhn verzorgt voor de Utrechtse universiteit een cursus Academische Vorming; zijn lijvige werk is daarvoor het handboek. Drieduizend jaar denken, voelen en scheppen: kan dat allemaal in één boek? Zeker als je beseft hoe explosief de hoeveelheid kennis de afgelopen eeuw is toegenomen. De universiteiten roepen nu al soms: kennisoverdracht, dat is niet meer bij te houden. Laten we onze studenten vooral de vaardigheden aanreiken waarmee ze zich de noodzakelijke kennis snel eigen kunnen maken. Klukhuhn heeft zich door die werkelijkheid niet laten hinderen en toch de moeite genomen. En, hij heeft een zeer leesbaar boek geschreven. In vogelperspectief. Je ontwaart als lezer een grasveld, maar niet de vele grassoorten waaruit het is opgebouwd.

Er valt heel wat te grazen in deze

vuistdikke uitgave. Klukhuhn neemt ons mee naar de wondere wereld van hersenen en bewustzijn, van moraal en maatschappelijk engagement, van Verlichting en Postmodernisme, van chaostheorie en oerkrak. Hij stelt ons voor aan belangwekkende personen zoals Kant, Nietzsche, Popper en Rorty. Overvloedig wordt uit het gedachtegoed van deze denkers en kunstenaars geciteerd. Een willekeurige greep: op pagina 67 komen we de namen tegen van de wijsgeer Hendrik Oldewelt, de auteur James Joyce, de filosoof Schopenhauer, de literator F.B. Hotz, van Jorge Luis Borges, Soren Kierkegaard en van Peter Sloterdijk. Veel Nietzsche vooral. Nog net niet op elke bladzijde, maar deze tragische denker heeft een onmiskenbaar grote invloed op Klukhuhn zelf, zo lijkt het. Waarschijnlijk omdat Nietzsche grote vraagtekens heeft geplaatst bij het waarheidsgehalte van veel wetenschappelijke kennis, waarmee hij het pad effende voor meer eigentijdse, postmodernistische denkers als Feyerabend, Derrida en Rorty. Tot hen voelt Klukhuhn zich aangetrokken. 'In navolging van Nietzsche beschouwen de postmoderne denkers de wereld als een tekst die kan worden herschreven, als een verzameling uitspraken die naar believen en behoeven kan worden geïnterpreteerd', schrijft Klukhuhn. Het lijkt wel of hij het over zijn eigen boek heeft. Bij het vergaren van al die kennis heeft de auteur dankbaar gebruik kunnen maken van zijn functie als directeur van Studium Generale van de Universiteit Utrecht. Die functie vervult hij al dertig jaar. Dat heeft geleid tot een opeenhoping van kennis die in *De geschiedenis van het denken* een uitlaat heeft gevonden.

[AH]

André Klukhuhn. De geschiedenis van het denken. Filosofie, wetenschap, kunst en cultuur van de oudheid tot nu. Uitgeverij Prometheus. Prijs: € 32,50.

Wij willen Eddy niet eten

'Alle dieren zijn gelijk, maar sommige dieren zijn meer gelijk dan andere dieren', zo begint de inleiding van *Het doden van dieren*, met een citaat uit *Animal Farm* van George Orwell. Het boek is een verslag van een symposium over de maatschappelijke en ethische aspecten van het doden van dieren. Met de bijdragen, grotendeels door Utrechtse wetenschappers geschreven, willen de auteurs de discussie over dit onderwerp aan een breder publiek voorleggen. Heel actueel kun je wel stellen, na de gekke-koeien-ziekte, de varkens- en jorngelpest, en de daarbij horende journaalbeelden van de ruimingen.

Vannuit verschillende disciplines geven wetenschappers hun visie op het doden van dieren. Emoties spelen daarbij een grote rol. Hoe dichtert het dier bij de mens staat, des te gecompliceerder de kwestie, aldus Berry Spruijt, hoogleraar ethologie en welzijn van dieren. Paul Schnabel is vooral geïnteresseerd in de sociologische aspecten. Hoe kijkt een Nederlander naar dieren? Dat is afhankelijk van tijd en plaats en heeft niets met objectieve kenmerken van dieren te maken. Schnabels Amerikaanse nichtje zei eens over haar Jack Russel: 'Jack is not a pet, he is a member of the family.' Dat sluit aan bij het verhaal van de twee meisjes die jaren op hun pony

Eddy hadden gered. Toen Eddy te oud werd om het ene been voor het andere te zetten, bracht vader het dier naar het slachthuis om hem vervolgens als paardenbiefstukje in te vriezen. De reactie van de kinderen was helder: 'Wij willen Eddy niet eten!' Hoogleraar dier en recht Dick Boon schrijft over de regels voor het doden van dieren en de naleving ervan. Volgens Boon doen mensen alles met dieren wat hen goedgeeft. Goudvissen voor het toilet spoelen als je op vakantie gaat, vijftig miljoen mannelijke eendagskuikens per jaar vergassen en weg met de koe zodra ze minder melk geeft. [JR]

P.A. Koolmees, J.M. Swabe, L.J.E. Rutgers (red.). Het doden van dieren. Maatschappelijke en ethische aspecten. Wageningen Academic Publishers. Prijs: € 20.

De digitale republiek

Wat betekent de komst van de informatiemaatschappij voor het huis van de democratische rechtsstaat? Die vraag stelt de Utrechtse hoogleraar Bestuurskunde Mark Bovens aan de orde in het recent verschenen boek *De digitale republiek*. Internetprofeten en beleidsmakers hebben hoge verwachtingen gekoesterd van de ontwikkeling en de heilzame effecten van digitale vormen van democratie. Maar de komst van

internet, zo stelt Bovens nuchter vast, heeft de bestaande politieke verhoudingen nog niet wezenlijk veranderd. 'Informatisering zorgt er vooral voor dat zij die politiek al zeer actief zijn, nog actiever kunnen worden'.

Tegelijk constateert de auteur dat de informatisering van de beleidsuitvoering de rechtszekerheid en de rechtsgelijkheid wel degelijk bevordert. Door het gebruik van ICT is de transparantie van werkprocessen en van hun resultaten toegenomen. Er worden meer gegevens vastgelegd, ze kunnen beter worden ontsloten en geanalyseerd. De digitale overheid is daardoor een meer doorzichtige overheid. De strijd tussen optimisten en pessimisten eindigt daarom volgens Mark Bovens onbeslist. 'De komst van de informatiemaatschappij leidt voorlopig niet tot een directe democratie a la Athene, maar ook niet tot een orwelliaans panopticum waarin kleingeestige ambtenaren de dienst uitmaken.'

Bovens schetst een agenda voor de renovatie of innovatie van het huis van de rechtsstaat in de informatiemaatschappij. Trefwoord is de transparantie van het openbaar bestuur. 'Dat kan met zich meebrengen dat de overheid burgers actief en ongevraagd inzicht biedt in de structuur van haar werkprocessen, in de regels die zij hanteert bij haar besluitvorming (→)'. Bovens pleit onder meer voor mondialisering van de parlementaire democratie, een wereldwijde civil society 'om zo de deterritoriale en supranationale machtsuitoefening in te bedden en te controleren'. Digitalisering zal daarbij een cruciale rol spelen. De traditionele media, zoals kranten en omroepen, zijn sterk regionaal gebonden. Internet biedt nieuwe en ongekende mogelijkheden. [TG]

Mark Bovens. De digitale republiek, democratie en rechtsstaat in de informatiemaatschappij. In de reeks studies over politieke vernieuwing. Amsterdam University Press. Prijs: € 24,50.

Oproep aan de lezer

Illuster 32 verschijnt op 3 september 2003. Reacties, suggesties en ingezonden mededelingen kunt u toezenden aan de redactie voor maandag 13 oktober 2003. De redactie houdt zich het recht voor ingezonden mededelingen te weigeren of in te korten.
Redactie-adres Illuster
Postbus 80125, 3508 TC Utrecht
tel.: (030) 253 26 51 fax: (030) 253 36 85
e-mail: illuster.redactie@csc.uu.nl
voor adreswijzigingen: illuster.redactie@csc.uu.nl

Colofon

Illuster 32, jaargang 7, september 2003
Illuster is een gezamenlijke uitgave van de Universiteit Utrecht en het Utrechts Universiteitsfonds, in samenwerking met faculteiten en verenigingen.
Illuster verschijnt vier keer per jaar en wordt toegezonden aan afgestudeerden van de Universiteit Utrecht in een oplage van 60.000.

Hoofdreducteur:

Twan Geurts
Redactie: Armand Heijnen, Jacomijn Timmermans, Sylvia den Hengst (eindreductie), Petra de Wit
Redactieadvies: Arjan Kors, Hendrik Spiering, Youetta Visser
Redactieraad: Piet van Asseldonk, NOS eindreductie; Jenny Huttinga, communicatieadviseur woordvoerder RET Rotterdam; Joop Kessels, directeur communicatie UU; Maarten Prak, hoogleraar UU Geschiedenis na de Middeleeuwen; Frieda Pruim, redacteur Opzij; Arie Smit, directeur TeleacNot.

Aan dit nummer werkten verder mee:

Bas Haring, Hanne Obbink, Wijbrand Schaap, Paul Schnabel, Chiara Soldati, Jurgen Swart, Johan Vlasblom, Roy Meijer, Jutta Chorus, Annetarie van den Hoven.
Foto's: Marijn Alders, Maarten Hartman, Ivar Pel en anderen
Foto omslag: Ivar Pel
Illustraties: Marco Faassen, Bernet Ragetli
Ontwerp en opmaak: WRIK (BNO), Utrecht
Druk: Brouwer Rotatie
ISSN: 1338-4703

Voor toezending is gebruik gemaakt van het alumnibestand van de Universiteit Utrecht.

© Universiteit Utrecht
Illuster, periodiek voor alumni van de Universiteit Utrecht. Overname van artikelen is – met bronvermelding – toegestaan. Het U-blad stelt op verzoek van de redactie eerder in het U-blad verschenen artikelen en illustraties beschikbaar aan Illuster.

Generatie 2003

Vijf studenten die het vak Islamistiek volgen. Locatie: De Drift. Wat studeren ze, waarom volgen ze deze cursus en hoe ziet hun leven eruit over vijftien jaar?

Taco Juriaanse (21) woont in Utrecht en is derdejaars taal- en cultuurstudies met als specialisatie nieuwe media en digitale cultuur. Hij volgt de cursus puur uit interesse. 'Ik lees in de media zoveel over de islam. Ik wilde mijn eigen oordeel kunnen vormen. Over vijftien jaar hoop ik jazzgitarist te zijn.'

Lian van Blokland (20) woont in Soest en is eerstejaars taal- en cultuurstudies met als specialisatie vrouwenstudies. 'Ik had ook al een cursus over de Bijbel gevolgd. Leuk om te vergelijken. Er zijn veel overeenkomsten met het christelijk geloof. Over vijftien jaar wil ik iets aan de wereld verbeterd hebben.'

Tjiske Boogmans (27) woont in Utrecht en is derdejaars televisie-, film- en theaterwetenschappen met als specialisatie film en televisie. 'Het leek mij een interessant vak om mijn blik te verwijden. Ik wil een bachelorscriptie over Iraanse film schrijven. Over vijftien jaar ben ik art director en hopelijk moeder.'

Shelly Snijders (21) woont in Rotterdam en is tweedejaars communicatie- en informatiewetenschappen. 'Deze cursus is een contextvak. Die kan ik gewoon kiezen. Ik hoorde zoveel verschillende dingen over de islam dat ik het zelf eens wilde uitzoeken. Over 15 jaar ben ik regisseur, maar niet van Hollywoodfilms.'

Pim Hermans (19) woont in Utrecht en is eerstejaars taal- en cultuurstudies. Haar specialisatie wordt internationale betrekkingen. 'Ik volg de cursus omdat ik meer wil begrijpen van de situatie in de wereld. Over vijftien jaar zit ik in het buitenland en dan schrijf ik goede reportages voor opiniebladen.'

Mart Schellekens: 'het ontwerpen komt niet uit de lucht vallen.'

De zisprong
Opmerkelijke loopbanen

De psychologie van het designmeubel

Hij was manager bedrijfscommunicatie en organisatie-adviseur. Maar psycholoog Mart Schellekens wilde liever iets anders. Sinds 1998 ontwerpt hij designmeubels in zijn eigen galerie aan de Utrechtse Westerkade.

'Een vriend van me zei: ik wou dat ik vroeger binnenhuisarchitect was geworden. Dat is nu dus precies waar het om gaat. Het lijkt me vreselijk om met die gedachte oud te worden. Dat je eigenlijk iets anders had willen zijn. Wat let je om het niet alsnog te doen? Eigenlijk was dat mijn belangrijkste motivatie om te kiezen voor een bestaan als zelfstandig meubelontwerper.'

'Het ontwerpen komt niet uit de lucht vallen. Vroeger op de boerderij in Brabant was ik altijd in de weer met spulletjes. Achterin de schuur had ik een eigen hoekje waar ik mijn dromen uitleefde. Niet dat ik toen al dacht dat ik daar mijn toekomst mee zou vullen. Mijn grootste liefhebberij is eerder het creatieve denken dan het zelf bouwen, al is dat ook heel bevredigend. Als creatief denker lag het in ieder geval zeer voor de hand om psychologie te gaan studeren. Ik ben in 1980 in twee richtingen tegelijk afgestudeerd: klinisch en industrieel.'

'Na twee jaar werken in de hulpverlening had ik het wel gezien en kon ik bij de Hema aan de slag. Ik koester warme herinneringen aan de 11 jaar die ik daar heb gewerkt. Heel praktisch. Later, bij een bureau waar ik als freelancer werkte, kon ik niet meer met praktische oplossingen komen: dat zou te weinig geld opleveren. Daar moest ik cursuspakketten verkopen. Dat was eigenlijk de belangrijkste reden om ermee te stoppen, naast mijn grote drang om zelf meubels te maken.'

'Ons vorige huis hadden we in 1985 gekocht, waardoor we in 1998 flink wat overwaarde hadden. Dat hebben we gestoken in dit pand, dat we flink verbouwd hebben. Nu heb ik er een werkplaats en een galerie in, waar ik mijn eigen meubels tentoonstel en werk van bevriende kunstenaars aan de muren hang. De loop zit er nog niet helemaal in, maar ik mag niet klagen over de omzet. Al zouden we het zonder de vaste, fulltime baan van mijn vrouw een stuk lastiger hebben.'

'Als mensen belangstelling hebben voor een meubel van mijn hand ga ik eerst ter plekke kijken. Het gaat tenslotte meestal om iets speciaals voor dat moeilijke hoekje in die specifieke kamer. En niet dat ik daar nou heel veel heb aan mijn psychologische achtergrond, maar het helpt wel. Tenslotte ben ik getraind in het goed inschatten van situaties en het stellen van de juiste vragen. Mensen vragen wel eens of ik een opleiding heb gehad. Maar los van een cursus machinaal houtbewerken ben ik volledig autodidact. Als ze naar mijn papieren vragen heb ik altijd mijn bul van psychologie klaarliggen.'

[Wijbrand Schaap]

Illustrer zoekt alumni die een opmerkelijke zisprong maakten: Illustrer.redactie@csc.uu.nl

Column Bas Haring

Vragenschap

Dankzij de wetenschap worden wij steeds ouder. Gemiddeld bijna tachtig, en als de genetische geheimen achter het ouder-worden ontrafeld worden, straks misschien wel duizend. Leuk? Ik heb geen flauw benul. Ik kan me nu al nauwelijks iets herinneren van mijn jeugd. Het is dat ik weet – of denk te weten – dat ik dezelfde ben als twintig jaar geleden, maar meer dan een vaag idee is het niet. Mocht ik ooit duizend kunnen worden, dan is de vraag wie er in hemelsnaam duizend jaar wordt. Een hand vol verschillende Bas Haringen waarschijnlijk, en niet slechts één.

Ga ik steeds meer lijken op Boney M – die foute Duitse discoband uit de jaren zeventig. Boney M is ook praktisch onsterfelijk en treedt nog steeds op. Maar het is de vraag welk aspect van Boney M de tand des tijds heeft overleefd. De bandleden in ieder geval niet; die zijn al diverse malen vervangen.

Aan ons de keus. Een leven als de Beatles: kortstondig, maar zodanig dat we ons aan het eind tenminste nog iets van het begin kunnen herinneren. Of een leven als Boney M: lang en onduidelijk.

Reageren? Illustrer.redactie@csc.uu.nl